

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . 6 "
Negyedévre . . . 3 "

Bérmintelen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAS.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.

Pétféltől nagyobb, avagy
díszbetűvel, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természet szerint min-
den negyszög centim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetéseknel ke-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Magyarország, mint nagyhatalom.

Irta: Sassi Nagy Lajos.

„Az első földbirtok-reform Ma-
gyarországot szabadá tette, a
második nagygyá fogja tenni.”

(Folyt. és vége.)

Adjanak a magyar népek elegendő föld-
birtokot, ahol megélhessen, szaporodhassék
s az idegen ajkuak fölé terjeszkedhessék,
hogy az alföldi, dunántúli és erdélyi ma-
gyarság egymást elérve, összefüggő, hatal-
mas egészet alkosson. Ez esetben a benne
rejlő kiváló faji tulajdonságok duzzadó
erővel kibontakozhatnak. Akadályozzák
meg a nagyfoku gyermekhalandóságot,
azaz országosan és társadalmi uton javítsák
a közegészségügyet, Állítson az állam magyar
vidékeken mennél több állami iskolát, külön-
féle közművelődő egyesületeket, intézménye-
ket, hogy fajunk szellemi felsőbbsege
megkönnyítse s természetes utra terelje a
magyarosítást. Mert nem az idegen ajkuak
dédelgetése, palotaszerű állami iskolái, ha-
nem a művelt, iskolázott és jómódu ma-
gyarság fogja megvalósítani a magyar állam
eszméjét. Kezdjék meg az egész nemzet
támogatásával a helyes irányu telepítést
sürgősen és nagy tökével. Tereptsenek új
középosztályt és pedig középbirtokos osztályt
s tisztességes fizetésű tisztviselőket. Az alsó
papságot és tanítókat díjazák állásukhoz s
fontosságukhoz mérten. Karolják föl állami
és társadalmi uton az ipart és kereskedelmet.
Középosztályunk megmentése céljából refor-
málják meg a társadalmat, szüntessék meg
a szennyes versenyt s a szellemi prole-
társágot. E reformok után a többi bajok:
kivándorlás, szocializmus, az általános elé-
gedetlenség, a nemzetiségi ügy stb. ön-

maguktól megszűnnek, mert gyökerükben
támadhatnak meg. Ez esetben a magyar
parasztság olyan fejlődésre s nemzetnövelő
terjeszkedésre képes, a minőre a világ
egyetlen parasztsága sem.

Hogy azonban mindez bekövetkezzék,
szükséges a nagybirtok megoszlása, a
középbirtok növekedése és a parasztbirtok
terjeszkedése; e nélkül Magyarország poli-
tikai, társadalmi s gazdasági problémája
meg nem oldható.

A probléma megfejtésére Beksics az
értékkicsérést ajánlja; vagyis azt akarja,
hogy a magyar paraszt az állam és a tár-
sadalom támogatása mellett az Alföldön,
a Dunántúl és Erdélyben szántóföldet kap-
jon a nagy latifundiumokból és hitbizo-
mányokból, ezek pedig eszerében a felföldön
és az erdélyi hegyes vidékeken nyerjenek
illő területeket. Így a magyarság megerő-
sítése biztos volna, s a csere a nagybir-
toknak sem ártana, mert a magyarság
a szántóföldekért vagy illő vételért fizetne;
vagy, mint örökbérletekért, jó haszonbért
biztosítana.

Evvel kapcsolatosan a telepítésekről a
következőket mondja: A telepes földjének
törlesztő járuléka olesó legyen. A telepí-
téseknel ügyelni kell az alkalmas tele-
pekre s arra, hogy ki-ki előbbeni lakó-
helyéhez hasonló természetű vidékre jus-
son (a székely pl. csakis Erdélyben tele-
pitendő) alkalmazni kell minta-telepeket stb.

A parcellázás is ajánlatos és pedig
nem pusztán társadalmi s népesedési, ha-
nem gazdasági szempontból is, mert a
föld így jobban értékesíthető. Nagyuraink
pl. a parasztság elszaporodásának közös-
nik, hogy vagyonuk az újabb évtizedek

alatt megkészsereződött. A parcellázás
ugyanis nemcsak a lakosságot, hanem a
termést is növeli. Ez esetben pedig Ma-
gyarország a 6—700 millió forintos költ-
ségvetést is megbirja.

Ez a második földbirtokreform vagy
békés uton létesül, vagy harc révén. Beksics
azonban az elsőt lehetőnek véli. Szerinte
pl. a Felföldön és Erdélyben az összes
községi s lehetőség a közbirtokossági er-
dőköt eladhatnák az értékkicsérés miatt
s a jogosultak járadékkal kártalaníthatók.

E mellett a hazafias arisztokráciára
és főpapságra is számít. „A régi kipróbált
hazaszeretet Magyarországon eltölthetja a
hitbizományokat a felföldre. Arisztokráciánk
e művelet által nemcsak nem vesz, ha-
nem nyer. Az Alföldön és Dunántúl par-
celláz, a Felföldön és Erdélyben hitbizo-
mányokat létesít. Sőt a hitbizományok
nagy része, az a rész, mely most is erdő-
gazdaságon nyugszik, nem mozdul ki he-
lyéről. Természetes, hogy egyszersmind a
családi és történeti emlékek kegyeletes
kimelésben részesülnek. Egészben véve
félmilliárd értékű földbirtok kicséréséről
van szó, mert körülbelül csak ennyi hit-
bizományok kell átköltözködni. Tehát
csak félmilliárd vagyonszereléstől függ a
nemzet jövője. Franciaország 5 milliárddal
váltotta meg egy szerencsétlen háboru
következményeit. Ez esetben a magyar
nemzet jövője csak megér egy félmil-
liárdot!”

Szó sincs róla, Beksicsnek, amit e
művében mond, mindenben igaza van. Nem
tuloz sehol. Ott sem a hol sötét, ott sem,
ahol világos színeket használ. A ki ismeri
e haza földjét, életét, faji tulajdonságait,

TÁRCA.

Leszállt a nap...

Leszállt a nap: s bús éj szállt a világra,
Sötét bánat éje lelkem világa...

Lelkem nyomja, tépi, dúlja a bánat,
Barna kis lány, hűtlen kis lány, utánad.

Szerettelek: szivből, forrón, igazán,
Úgy szeretni senki sem fog, szép leány!

Hajh! de a sors mostohán bánt én velem:
S hűtlen lettél hozzám, rózsám, hűtlen.

Napom vótál — s hogy elhagytál kedvesem:
Bánat éje borong az én lelkemen.

(Eperjes.)

Kerekes Pál.

Egy város utazása Európa felé.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Ugy elnézzük, mint lesz bimbóból a virág.
Oly örömmel várjuk a gyermek első lépése után
szellemének első működését is. A mit ezeknél
kicsiben szemlélünk, az tanulni, kutatni vágyó
szemünket az országok, népek és városok egymás-
hoz való viszonyában is érdeklí: a fejlődés
processzusa. Nekem legalább mindég örömem
telik abban, ha látom, hogy két ember saját
városa becsületének érdekében — összevész. És
rettenetes párviadalt vívnak ok: Debreczen és

Szabadka, Kassa és Miskolc, Pécs és Kolozs-
vár, N.-Kőrös és Kecskemét. Jól van ez így.
Van életerejük, van min összevesszők.

Ha pedig a déli Kárpátok bércein túl né-
zünk körül, ott még érdekesebb képét fogjuk
találni a fejlődés e processzusának. A mi váro-
saink — hál' istennek — már szinompában ra-
gyogó lepkek, melyek elhagyták a gumót. Nem
igy Romániában. Ott sok város van még gumó-
ban és nem tudjuk, milyen lesz az a kipattanó
lepke?!

Elvezetl néztem egy ily fejlődő szép gu-
mót: Brailát. Határváros Nyugat és Kelet között.
E kettőnek ölelkező sajátosságai teszik érdekessé.
47,000-nyí lakosainak kisebbik felét törökök,
örmények, görögök és oroszok teszik, nagyobbik
fele románokból és nyugati Európa valamennyi
országából bevándorolt kereskedőkből áll. Az
Al-Duna termékeny balpartjának síkságán feks-
szik; semmi halom a közelben, csak messziről
fehérlenek a Dobrudza fantasztikusan tovahú-
zó szikla-hegyei.

A város építése meglepően szabályos. Nyi-
tott legyező alakú az, a Duna partjáról kiinduló
és oda visszatérő félkörű utcákkal. Középen
keresztben metszi ez utcákat a Galea Regala, a
főutca. Leghatósabb utcája azonban minden-
esetre a Bulevardul Carol I. „Unter der Lin-
den” keleti mezben. Középen kényelmes, árnyas
sétatér kanyarog a Dunától a Dunáig, két oldalt
kövezett kocsi ut. De a mi a nyugati ember
szemében majdnem egyedül való dísz egy szép
bulvárnak, az égbenyuló palotasorok: azt Braila
első utcáján, s általában az egész városban, hiába
keresnök. Igénytelen, ronda házíkok határolják
a bulvárt, csak itt-ott nyújtogatja nyakát Nagy
szégyenlősen egy-két egyemeletes ház. Csakis
az arisztokrata-negyedben láttam szép és hatá-

ros épületeket, de ezek is földszintesek, villa-
szerűek. Ennek oka egyrészt a gyakori földren-
gésekben rejlik, melyek Brailát különösen ószkor
nap-nap mellett meglátogatják, másrészt pedig
abban, hogy az egész város pincékkel és síká-
torokkal van alá ásva. Egynémely háznak a
pincéje elvisz a harmadik, negyedik utcába is,
ott is csak azért van vége, mert folytatása be
van falazva. Ez a török világból származó föld-
alatti labirintusz bizony bajosan túrná hátán a
3—4 emeletes palotákat.

A kicsi házak, a számtalan fezes alak, a
színes szíjjakkal felsallangozott, örületesen vág-
tató teherhordó egylovas fogatok, szinte azt hi-
tetik el velünk, hogy nem is Európában, hanem
a messze Kelet szívében vagyunk. Egyrészt e
benyomást növeli, de másrészt tanúságot tesz a
szep városnak Nyugat iránt érzett szerelméről
Braila utcai életének „ensemble”-je.

A Galea Regalán sétálunk. Az európai
komfórral és díszszel berendezett Casa-Ralli ut-
cai, nyílt kávéház előtt az eleganciától és éksze-
rektől tündöklő publikum férfiai pilzeni sört,
fagyaltot, olajbogyót, preparált kicsi tengeri
halat (tizi) élveznek: közöttük hat darab pisz-
kos falusi parasztleány izzad, kik egy szál duda
óbégatása mellett rogyásig járják a serbát. Az
utcán végig az intelligencia „crème de crème”-jé-
nek hölgyei tartják a korzójukat. Feltűnő, hamis-
titatlan secesszionisztikus toalettek, Párizsban
preparált rózsás arcszin, hangos — csakis fran-
ciául folytatott — beszéd: ez jellemzi a brailai
milliomos osztály hölgytagjait.

Csengő kacajukba belevegyül az utcai nagy-
kereskedők rikoltása. Széles és lapos kosaraikat
vállukon cepelve, az egyik zöldséget ordít, a
másik melankólikusan elnyújtja: „Mere mere!”
(almák.) Az utca másik végéről megfelel rá

mindenben igazat ad neki. Ha nem sietünk a cselekvéssel, elvesztünk. Igaz az is, hogy az egész kormánynak, minden szakminis-ternek és az egész nemzetnek részt kell vennie e nagy munkában.

A kormány részéről *Wlassics, Darányi* és *Hegedüs* már meg is kezdték az elő-készületeket.

„*Wlassics* pl. egyenesen helyreigazította a régi tévedéseket és nemcsak jeles elődei, hanem az egész magyar kulturpolitika tévedett.“

Darányi pedig csak nem rég hívta össze a telepítő-bizottságot, mely a teendőkben végképp megállapodott, elfogadván egészben véve a *Darányi* és *Beksics* javaslatát. E bizottságban *Károlyi Sándor* gróf a főbb dolgokban szintén egyetértett a bizottsággal, a mi annyit jelent, hogy arisztokráciánk vezető része nem gördit akadályt az értékkicsérés elé. Örvedes jelenség, hogy a csanádi püspök, a kalocsai érsek, s egy pár hazafias főúr már is telepít és parcelláz.

A nagyobb baj az, hogy nálunk az államnak még ilyen országos ügyekre, befektetésekre nincs elegendő pénze. Az első mindig a *hadserég*, ez pedig évről-évre több-több milliót nyel el. Most is előbb emelték a katonatisztek fizetését, mint a tisztviselőké, holott Ausztriában megfordítva cselekedtek. Pedig addig szó sem lehet nemzeti államról, még kevésbé magyar nagyhatalomról, míg az adózó polgárok terhein nem könnyítenek, míg a vagyonosodást minden téren nem biztosítják s főképp míg a tisztviselők, tanítók, tanárok fizetésügyét nem rendezik, legalább is úgy, mint Ausztriában.

Baj az is, hogy az ilyen szép eszmék után a hazafias fölbuzdulás még mindig szalmaláng. (Ime, még a vidéki sajtó sem méltatta e fő eszméket kellő módon és kellő mértékben!)

Mindezeket csak úgy lehet segíteni, ha a főnti nagyszerű eszméket állandóan napirenden tartjuk, ha mindnyájan részt követelünk a nagy nemzeti munkából.

Tűz, szakadatlan tűz kell ahhoz, hogy a hagyományos szalmaláng belekapjon a lusta, tömött hasábokba . . .

A minden fontos tényezőre kiterjedő könyvekből még csupán az új középosztályt említem meg.

kollégája: „Peste, peste!“ (halak.) A míg nem voltam a román nyelv titkaiba beavatva, majd azt hittem, hogy magyarul kérlek egymástól, Pestre menjenek-e? Szén, mész, régi vasak, hűsítő italok, tú, kalap, céna „füge, pálma és sok déli gyümölcs“ található e jótorku vándorkereskedők kosarában. Ha ezek kiabálnak, nem torkoltatják ám le magukat a koldusok sem, kik uton-utfélen gubbaszkodnak és a harmadik utcaig is elüldözik az embert: „Bani, Domnule, bani!“

Ezüstös szerszámu, gummikerekes fogatáról ép most száll le *Braila* egyik dúsgazdag gabnakereskedője. De gyorsan odébb áll, mert a ház előtt csibét süt a koresmáros nyárson; ennek fojtó füstje a közelben türheterlen, de érezhető az egész utcán. Gändlich, sittlich.

Ez a belváros.

Itt mégis Nyugat dominál, a külvárosokban azonban Kelet az úr. Brailában időzésem alatt oly sportot gyakoroltam egy ideig, mely banálisnak tűnhet ugyan fel, de alapjában érdekes népi ismereti adatokra vezet. Számoltam utcahosszat — a koresmákat. A strada Clarasilor vitte fel leg-többre: 67 érdemleges koresmával dicsekszik ez az utca! Ha már most, nem számítva a mellék-utcaikat, csak a hét főbb utcára 50 átlagos koresmát teszünk, így is egy lélekre *tizenégy* koresma esik. Sapieni stb.

Ez a külváros jellege: koresma, koresma hátán, Mindenik telve, mindenik magán viseli patriotizmusát. A görög koresmáros egész kapuját, kerítését fehér-kékre mázolja be; a román a kapufélfán hagyja elrongyolódni kék-sárga-piros zászlaját. A török teaházakat rondaságukról könnyű fölismereni, Belsejük ép ily jellegzetes. Ott az egyik görög koresmában négy-öt görög veszekedik; innen jó lesz pusztulni, mert azonnal a székekre kerül a sor. „Dehogy“ — mondja kiserőm — „az időről beszélgetnek.“ Hangos, heves beszédjéről és a kezében forgatott boros-

Erre nézve a szerző közép- bérli- osztály létesítését javasolja oly módon, hogy az egyházi javakat, közalapítványokat s oly kisebb-nagyobb birtok-testeket, a melyek bár egyházi javak statisztikájában még nem fordulnak elő, örök bérlet alakjában, bizonyos kérlő családoknak juttassanak. Ily módon — mivel 3 millió holdról van szó, — mintegy 3000 új középirtokos családot lehetne teremteni.

Ime, ezek a *Beksics* eszméi főbb pontokban, dióhéjba szoritva, melyeket évekkel ezelőtt hangoztatott mint képviselő és újságíró s melyeket rendszerbe róva könyvalakban is elmond, hogy segítségére legyen a vezetőknek a magyar állam-eszme megvalósításában.

„A kép“ — mondja a derék szerző — „ekkor ez lenne: az Alföldön és Dunántul terjeszkedő magyar parasztság volna, mely hatalmasan megnövelné fajunkat és nemzeti erőnket; a nemzetiségi vidékeken kötött birtok és bérli parasztság, mely politikailag és társadalmilag a nagybirtoktól függene. Lehet-e a nemzetiségi kérdésnek szerencsésebb megoldása? Nincs oly kulturai és kormányzati politika, mely nemzetiségi bajainknak gyorsabban és hatósabban végét vetné, mint ez az átalakulás. Örökre megszabadulnánk a lidérenyomástól s büszke öntudattal léphetnénk az örökké élő nagy nemzetek sorába!“ . . .

Olvassa el minden magyar ember, minden tanító e remek munkát minél többször, mert nemcsak gyönyörködni fog a hazaszeretettől áthatott sorokban, hanem buzditást, kitartást, erőt és lelkesedést merit nehéz, de magasztos nemzeti hivatásához.

Tegye meg kötelességét mindenki. Járjon elől jó példával az állam, a társadalom, nagybirtokos osztály, a főpapság, a sajtó s mindenek fölött a hazafias közvélemény. Főuraink, főpapjaink hozzák meg azt a kárnélküli áldozatot, a melyet dicső elődeink 1848-ban meghoztak. A sajtó, a közvélemény pedig egy percre se vegye le a legfontosabb eszmét a napirendről.

Bizzunk magunkban, de csakis magunkban s a jövő, a magyar nagyhatalmi állás — a miénk lesz!

tyán- vagy gyöngyház-füzérről bárhol felismerhető a görög. Ha azután pár pohár „pelin“ megadta a kellő hangulatot, összeállnak és dacára hogy talán most látják egymást életükben először, mégis a legremekebb kvartetben éneklék el azokat a dallamos és lelkes görög nótákat, melyek annyira hasonlítanak a mi népdalainkhoz. A szomszédban duda hangzik, ott románok mulatnak. A koresma előtt ekhős szekér áll, gazdáját várja; de megünne a lovak az állást, neki iramodnak. Híába való fáradság: megrekednek az utca sarában . . .

Azt hiszem, nem végeznék teljes munkát, ha nem tennék említést Brailának bennünket bizonyos leginkább érdeklő lakosairól, a *magyarokról*. 2000—2500 szemenszedett székely eszi ott idegenben a — nem mindég, de sokszor — keserű kenyeret. Ugyanaz a csiki és háromszéki székelyek számára Románia, mint a mi felvidéki tótjainknak Amerika. Kimennek, sokan ott is maradnak, de nem lesznek oroszokká, mint oly sokan amerikai tót atyafiaink közül. A székely-lyel nem lehet ily könnyen elbánni. Ez — hogy is mondjam — hát *székely*. Ezzel legtöbb van mondva. „Et si fractus illabatur“ . . . ő nem enged a 48-ból.

Két talizmánt visz ki magával hazulról: hitvallását és magyarságát. És hogy e két talizmánt mily féltékenyen őrzi: arról a brailai magyar iskola tanuskodik, hol a negyven év óta működő Nagy Adám uram korát meghaladó kitartással csöpögteti a kis székelyekbe a hazaszeretet tudományát.* Ott ez bizony tudomány. Kár, hogy a magyar Kormány soha sem ér rá e szegény kitagadott lelkekkel foglalkozni.

No de „ne sutor ultra cepidam“ maradjunk Brailában, melynek történeti multja is van.

* Szolgáljon e méltán megérdemelt elismerés fent-nevezett tanító úrnak elégtételül a „Budapesti Hírlap“ 1898. nov. 17-iki számában megjelent, iskoláját érő igaz-talan támadásért.

Egységes nemzeti állam.

A „Zemplén“ mult számából olvastam, hogy *Beregszászy István*, mint a minis-ter részéről a vármegyei népoktatásügy önálló vezetésével megbízott kir. tanfelügyelő, az egységes nemzeti állam kiépítését célzó működése érdekében, a f. hó 8-án tartott közigazgatási bizottsági gyűlésen, mint tanügyi előadó, támogatásra és pártfogásra kérte fel a t. vármegye közigazgatási bizottságát.

Nemzeti szempontból szép és magasztos, állampolitikai tekintetből pedig egészséges irányu az ily előadói beszéd.

Aranyszavak, melyek kellemesen hozzák rezgésbe minden jó és igaz hazafi szívének húrjait s helyeslően szegődtenek társul minden gondolkozó főt ama magasb irányu törekvésnek, melynek intenciója az egységes nemzeti állam kiépítése a speciális jellegű nemzeti nevelés és kulturpolitika segítségével.

Ily soknyelvű államban, mint a miénk is, hol a különböző nemzetiségű fajok expanzív erejével igen sok megyében nem tudott és nem tud megküzdeni a gyéribb számu magyar lakosság, sőt a statisztika bizonyosága szerint különösen az oláh vidékeken a nemzetiségi asszimiláció a magyar fajt számban és erőben még inkább lefokozta, ellenben az idegen fajokat, a különben is kedvezőbb etnográfiai viszonyok mellett a magyar faj terjeszkedésének rovására tetemesen erősítette: az egységes nemzeti államnak, a nemzeti nevelés és kulturpolitika alapján történendő kiépítésének nemes szándéka teljesen azonos a magyar nemzeti állameszme megvalósításával s éppen ezért vármegyénk ez idő szerint megbízott népoktatási állami képviselője részére tiszteletet kér és tiszteletet biztosít!

Az egységes nemzeti állam kiépítése, mint program, mint nemzetpolitikai tényező nem foglal magában semminemű szangvinisztikus törekvést a magyarság, mint nemzetiség részére; de utját állja minden olyan különöszerű nemzetiségi áspirációnak, mely a magyar nemzeti állameszme létérdekét veszedelemmel fenyegeti.

Nem egyéb az, mint üdvös szándék az 1868. évben törvénybe iktatott „osztatlan egységes magyar nemzet“ nagy eszméjének megvalósítása irányában a népnevelés és népoktatás révén, mely míg egy oldalról nem kívánja a nyelvi egységet a különböző nemzetiségek részéről: más oldalról megvárja és megköveteli, hogy a haza minden polgára, tekintet nélkül nyelvi és faji sajátosságos individualitására, a haza és törvény iránt érzett tiszteletben és szeretetben mint egy testvér ölelkezzék össze s mint láncszem függjön egybe.

Az egységes nemzeti állam kiépítésének eszméje más oldalról nem egyéb, mint a népoktatás segítségével oly vonásokat vélni a gyermeki lélek táblájára, melyek még a legsötétebb etnográfiai területeken is a *magyaros érzés és gondolkodásmód körvonalai* alakuljanak át

Folytatás az I. mellékleten.

Sokáig Érisz almáját képezte a török és orosz között. A mult század végén a törökök erős várral látták el, melyből azonban már csak a Dunára néző terrászszerű emelkedés van meg. 1828-ban orosz kézre került és az akkor vívott ostromban elesett katonák emlékére öntette Kiszzelev orosz generális azt az emlékszóbot, mely gyönyörű, vadregényes park közepette fekvő, most a brailaiak városligetje.

Az 1877-iki orosz-török háboruban aktív része volt a városnak, de egy pár bomba árán megmenekült minden nagyobb bajtól. Itt horgonyzott — a magini Dunaág torkolatában — *Abdul Kerim*, az aldunai török sereg parancsnoka, a legujabb kor Fabius Cunctatora. Hogy megvesztegetés, vagy a török tehetetlenség kiáltó bizonyítéka gyanánt érdemelte-e meg e nevet: annak megfejtését vele együtt elnyelték a Duna hajjai. De hogy az volt, azt bizonyítja a közeli barbosi vasuti hid, melyet ha szétremboltat, az oroszok talán még ma sem keltek volna át a Szereth vizén. Akkor vette magát észre a jó *Abdul Kerim*, midőn az orosz-román szövetség hírével együtt az oroszok dobörgését is csiklandós közletről hallhatta. A forma kedvéért röpitett ekkor egy pár — fűrészporról töltött bombát Brailába. De ezt sem soká tehetete, mert *Murgescu* román őrnagy vakmerő kalandja sikerült: torpedójával elsüllyesztette a két legszebb és legnagyobb török vezérhajót: a „Lufti Dsilil“-t és „Szeifi“-t. A gitseti és brailai halászok még most is keresik a két hajó kincseit.

Ennyi és nem több a város politikai multja. Ez — bizzunk *II. Miklós* cár békeszeretében — be van talán fejezve. Társadalmi története azonban csak most kezdődik és ennek vezetését, a helyi viszonyok és kilátások szerint, nem sok idő múlva már, Nyugat érája van hivatva kezebe venni.

Monte-Azarico.

s ekkép lassan-lassan az a politikai egység jellemezője ki e sok fajú és nyelvű államban, mely a közös érzés delejefolyamától áthatva, akkor is egyöntetűen tesz és cselekszik, midőn talán néhez megpróbáltatásoknak lenne alávetve.

Magyarország a külső államokkal szemben önálló, számottevő politikai tényező óhajt lenni; ezt az így felfogott kulturpolitika realizálása révén érendi el legbiztosabban.

Zemplén-vármegye tanítósa, mely hazafias érzés dolgában mindig jó példával járt elől, a legmelegebb szeretettel teszi magáévá a tanügyi előadó nemzeties irányu, ideális törekvéseit; egy szívvel és lélekkel öleli körül ama zászlót, melyre a tiszta magyar nemzeti érzés szent génuszától ihletten, a *nemzeti nevelés, a nemzeti közös érzés szent igéi vannak felírva* s ekkép vezető és vezettek közt megvan az az édes összhang, mely minden eredményes munkásságnak létfeltétele, meg van az az összhang, mely tanítás és nevelés munkájára — a különböző nyelv és felekezeti közepette is — az éltető nedvet a magyar nemzeti érzés üde forrásából fogja mindenkor méríteni.

Nincs jogunk kételkedni, sőt hisszük és tudjuk, hogy az egyházi és politikai hatóságok szintén át vannak hatva a *nemzeti nevelés* kulturpolitikai nagy fontosságának érzelmétől, mely jelentőségétől és szilárd talajt biztosítanak a magyar nemzeti állameszme igaz és önzetlen harcainak!

Sikolya Antal.

Vármegyei ügyek.

Pénztárvizsgálat. A vármegye közpénztárában tegnap váratlan vizsgálatot tartott az e célra kirendelt küldöttség. Lapunk nyomtatása közben a vizsgálat nem ért véget. Az eredményről jövő számunkban tájékoztatjuk a közönséget.

Rendkívüli közgyűlés. A Ludovika-Akadémiába, a Butler-féle alapítványos helyre első és második sorban bemutatandó ifjak megválasztása céljából S.-A.-Ujhelybe a f. évi aug. hó 16-ik napjára rendkívüli közgyűlésre fogja egybehívni a törvényhatósági bizottságot főispánunk.

Új pályázó. Ifj. Péchy Andor, tb. szolgabíró Varannóról a következő kérelemmel fordult a t. vármegye közönségéhez: Igen tisztelt törvényhatósági bizottsági tag ur! A varannai járási főszolgabírói állás betöltésével megüresedendő, esetleg az újonnan rendszeresített honnani szolgabírói állásra pályázni óhajtván, tisztelettel az iránt fordulok az igen tisztelt bizottsági tag urhoz, sziveskedjék engem ezen céloim elérésében becses szavazatával és pártfogásával elősegíteni. — A pályázó ifj. Péchy Andor tb. szolgabíró a t. vármegyét 15 hónap óta szolgálja.

Versenyárgyalások. Kassáról a kir. áll. építészeti hivatal lapunk utján is tudatja, hogy f. hó 30-án, a budapest-kassa-zborói áll. közuton teljesítendő építkezések (költségvetés szerint 2187 K. 84 f.) biztosítása, — ugy szintén f. hó 31-én ugyanazon a közuton (a 264 klm. szakaszon) ujjáépítendő átereszt (2338 K. 57 f.) dolgában versenyárgyalások lesznek a hivatalnál.

Hírek a nagyvilágból.

A kínai háború. A sárga bőrű kinézerek minden hazudozása dacára kétségtelen immár, hogy a kínai birodalom fővárosában, Pekingben, lemeszárolták az európai összes nagyhatalmaságok, ugy szintén az amerikai Egyesült Szabad Államok követeit, ezeknek családtagjait, hozzátartozóikat és a Pekingben élt keresztény hit-térítőket s keresztényeket. Kétségtelen az is, hogy a lázadás kiterjedt már a birodalom háromnegyed részére, hol az idegenek és benszületett keresztények nem számíthatnak más sorsra, mint az irgalmatlan és kegyetlen lemeszároltatásra. Mi természetesebb tehát a bosszúállásnál. Európa és az amerikai Szabad Államok kormányai boszút esküsznek, véres megtorlást hirdetnek Tuán kínai herceg s immár 900.000 főnyire felszaporodott hadserege ellen. A nemzetközi egyesült hadseregeknek nagy fegyversikere eddig, a mihez egyébként csak igen véres csaták után jutottak, hogy a tengerpartot (apeesili öböl) uraló Tien-Csin-Fu megerősített várost, mely Pekingnek kulcsa, elfoglalták s evvel a kínaiak arzenáljait (hadszertelepeit) birtokukba vették. Li Hung-Csáng kínai alkirály, ki 80.000 főnyi, jól felfegyverezett hadsereggel rendelkezik, elindult Peking felé, mint remélik, olyan szándékkal, hogy a nemzetközi hadsereget támogassa (?)

Peking ostromában és bevételében. Ez alatt híre érkezett, hogy az öntelt Tuán herceg hadat üzent Oroszországnak, sőt már be is tört volna ázsiai Szibéria területére. — A kínai birodalomban legutóbb 1891. tavaszán dühöngött az idegenek és a keresztények ellen felszított gyűlölség. Ugyanakkor szintén iszonyatos gyilkolások voltak napi renden, de akkor a császári kormány nagy nehezen elfojtotta a lázadást, mert a mellékországok (Mandsuria, Mongolia, Tibet, Dsungária, Kelet-Turkesztán) melléte és vele harcoltak, ugy szintén a Mahomed vallású kínaiak is, kik most mindannyian Tuán herceg karjai közé dobták magukat. A császári kormány ma tehetetlen, mert a mandzsu Tsing uralkodóház teljesen elvesztette népszerűségét, sőt a császári hadseregek is fellázadtak ellene. Szóval a „Mennyei birodalom“ államépülete recseg ropog. Minden jel arra mutat, hogy összeomlása kimaradhatatlan, a mi aztán a világrend újjalakulása tekintetében beláthatatlan következményeket vonhat maga után. (A budapesti nagy lapok épp most hozták meg a tudósítást, hogy a Pekingben élő idegenek meggyilkolásáról szóló hírek merőben alaptalanok. F. hó 18-án — jelentette Conger amerikai nagykövet — az összes európaiak, kik a császári udvarban találtak menedéket — még éltek és egészen jól voltak! Szerk.)

Németországból több ezer főnyi önkéntes ajánlotta fel véréit életét, hogy Kinába menjen, segítsen bosszút állani Ketteler br. német nagykövet meggyilkolásáért. A német önkéntes sereg Kína felé már utban van.

Oroszországból ázsiai előhadai visszaüzték Tuán herceg rajtuk ütött hadseregét. A cár elrendelte, hogy 100.000 főnyi hadsereg mozgósítsassék. Az orosz hadtestek feladata Peking elfoglalása.

A török szultán mint legfőbb kalifa, kiáltványt bocsátott ki, melyben felszólítja a kínai mohamedánokat, hogy hagyjanak föl a keresztények üldözésével.

Hírek az országból.

Kilencszáz éves ünnep. Augusztus 15-én, Nagy-Boldogasszony napján, Esztergomban és Székesfehérváron, a magyar katolikus világ egyházi fényével és pompával ünnepli meg kilencszáz éves fordulóját annak, hogy a „pogány“ magyar nemzet, Szt. István királytól vezéreltetve, belépett a keresztény nemzetek családjába. Augusztus 15-ike kilencszázadik évfordulója annak is, hogy István királynak az „angyali szent korona“ fejére tétetett. Az ünnepen részt vesz a király, a magyar kormány s bizonyára a magyar társadalom is felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül.

Ferenc Ferdinánd fhg. trónörökös és felesége a jövő héten Norvégiába és Svédországba utaznak. Egy hónapig tartó ott időzés után a trónörökös visszatér és résztvesz a galiciai hadgyakorlatokon.

Vay Béla gróf, a főrendház alelnöke, nagy beteg.

Nagy Ferenc dr., a kereskedelmi minis-teriumnak új államtitkára, a vissói kerületben (Máramaros vm.) lépett fel képv. jelöltnek A kerület orsz. képviselője eddig K. Jónás Ödön volt, a ki mandátumáról most lemondott.

Lauka Gusztáv veterán poétánkat, ki július 20-án mult 80 esztendő és N. Beeskereken él, Torontál-vármegye társadalma lelkes óvációkban részesítette.

Különfélék.

Királyi adományok. Ófelsége a király kabinetirodája utján és főispánunk közbenjárásával, Deák Elek esicsókai és Viszloszki Jenő re-pejői lelkészeknek 50—50 kor, — továbbá Kovács Endre radi, Megela Illés s.-a. ujhelyi nyd., Sztrizsák János novoszedliczi tanítóknak 30—30 kor, özv. Zsatkovics hom. rokitói lakos részére pedig 20 korona legkegyesebb adományt küldött.

Személyi hir. Arnótfalvy István m. kir. honv. ezredes, a vezérkar tagja, átutazóban S.-A.-Ujhelybe érkezett fitesvérei látogatására. — **Sebeők** Antal dr. m. kir. honv. törzsorvos, igen tisztelt barátunk, családjával Nyitráról 3 heti szabadsággal Ujhelybe érkezett szár-hegyi regényes fekvésű nyaralójába „Antallak“-ra.

Kinevezések. Kállai József dr. nagy-mihályi ügyvédöt, a „Felső-Zemplén“ szerkesztőjét, a törvényszék területére hites német tolmácsesát nevezte ki a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék elnöke. — **Bányay** Kornél, a szerencsi vasuti állomás pénztárosa, Miskolcra ellenőré nevezetett ki.

Eljegyzés. Somogyi Gyula, vármegyei árvaszéki irattáros barátunk, jegyet váltott

Jassik Ida urhölgygyel, a s.-a.-ujhelyi állami elemi iskolának társas életünk előkelő köreiben is kedvelt tanítónőjével, — mit is örömmel hozunk köztudomásra s kívánjuk, hogy a boldog frigy égben köttetett legyen!

Lelkeszi értekezlet. Az alsó-zempléni ker. ev. ref. papság Szerencsen értekezletet tartott.

Halálozás. Egy ifju asszonyt kísértek ki tegnap d. u. a s.-a.-ujhelyi rk. temetőbe és nagy részvét közt helyezték korai sírjába: Zombory Annát, férjezett Lenhardt Imrénét, Zombory János polgártársunk és neje Csorba Rozália egyetlen leányát. Ki hitte volna, hogy ily korán kell örök bucsút vennie kedves hozzátartozóitól, kiket oly ragaszkodással szeretett és a kik őt viszonyszerették; ki hitte volna, hogy a menyasszonyi fátyolt, mely csak a f. évi febr. hónapban ékesítette föl fejét, ily rövid idő múlva, folyó hó 19-én délután 2 óraker, életének 20-ik évében, boldog házasságának 5-ik hónapjában, hosszas és sorvasztó szenvedés után, fel kell cserélnie a halotti szemfedővel. Korán földbe omlott porai felett legyen hosszú élete az emlékezés virágainak, a melyeket igazi fognak ott a hűség, szeretet igaz könyvei!

A s.-a.-ujhelyi m. kir. dohánygyár munkásnői a f. évi augusztus hó 5-én, a gyártelepi Szerkar és Lukács Károly jó hírnevű zenekara közreműködésével, a régi „Nyul“ kert-helyiségében, szegény munkásnők gyermekeinek felruházására, jótékonyceúlu zártkörű *nyári táncvigalmat* rendeznek. — Belépőjegy személyenkint 2 kor., család-jegy három személyre 4 kor. Kezdeté délután pont 4 óraker. — A szép és nemes cél, mely a dohánygyári munkásnők mulatságát minden évben látogatottabbá és sikerültebbé teszi, megérdemli a nagyközönség érdeklődését és pártfogását.

A s.-a.-ujhelyi állami elemi iskola 1899—1900. évi Ertesítőjében lapozgatva szinte nem akarunk hinni a szemünknek, mikor látjuk, hogy az iskolánál, mely még csak most járt kulturális hivatásának a második évében, a tanítók számát 16-ra kellett felemelni, hogy az iskolába jelentkezett 823 főnyi növendéksereg szellemi szükségletét fennakadás nélkül kiszolgálhassa az iskola. Ugy a derék tanítósnak, mint az iskola fáradhatatlan gondnokának is, szívesen gratulálunk. Fogadják S.-A.-Ujhely kulturális előrehaladásán oly önzetlenül, oly sikeresen munkáló fáradozásaikért elismerésünket és az érdekelt szülék nevében is kifejezett köszönetünket!

A Zemplén „APRO HIRDETÉSEK“ rovata. A hirdetési bélyegilleték megszüntével olvasó- és hirdetőközönségünk egy régen kifejezett óhajának kívántunk eleget tenni akkor, amidőn az „APRO HIRDETÉSEK“ rovatát megnyitottuk. — Különösen ajánljuk ezen rovatunkat: bérlők, munkaadók, vevők, eladók, állatkeresőknek és mindazoknak, kik a nagyközönségben keresik az érdekelt feleket. Az „APRO HIRDETÉSEK“-ben a név és lak-hely szabadon közölhető, ezután már bélyegilleték nem jár. Az „APRO HIRDETÉSEK“ díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér. A díjak előre fizetendők. — Hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban, továbbá Friss Hercziné dohányárudájában (Kazinczy-u. Polgári Bank-épület.)

Szétrobbantott zugiskolák. Szerencséről írja levelezőnk: Járásunknak fáradhatatlan, erélyes és hozzáférhetetlen főszolgabírája, Pintér István, nem is egy, de két zugiskolát fedezett fel f. hó 16-án — és pedig a honfoglalás-kora óta tősgyökeres magyar Szerencs városában. Az egyik zugiskolában valami Baum Herman nevű bocher, vagyis semmi féle tanításra képesítéssel nem bíró egyén nyakgatta az izraelita csemetéket; a másik zugiskolában pedig bizonyos Grünfeld Izrael nevű ujhelyi volt koresmáros tölésezte a héber tudományt a szegény zsidó gyerek cinegefogójába. Mindkét zugiskolát váratlanul „in flagranti“ lepte meg a főszolgabíró és szenzációs felfedezésekre bukkant. Ugy az egyik, mint a másik iskolában 20—25 esmetét talált; a gyermekek idősebbjei 10—11 évesek, a fiatalabbjai legfeljebb 5—6 évesek lehetnek. Legnevezetesebb pedig a dologban, hogy a gyermekek saját bevallása szerint, a tanítás, a déli 1 órai időt leszámítva, ebben a kánikulai hőségben reggeli 4 (azaz négy) óratól esti 6-ig tartott, holott a gyermekek mindegyike a rendes iskolának is tanulója volt s így a nagy vakációra rendelt két hónapot kellett volna a gyermekeknek — persze testi és szellemi fejlődésük rovására — így kinlódva tölteni az iskolában. A mint értesültünk a Grünfeld-féle zugiskoláról magának a hitközségnek is volt tudomása; en-

nek dacára a hitközség most azon a tituluson kél tanítója védelmére, hogy a hittant és héber nyelvet iskolán kívül is szabad tanítani. (Nem ez, de az a fő: volt-e, van-e annak az iskolának engedelmé a hittant és a héber nyelv tanítására a közigazgatási bizottságtól? Szerk.) A hatósági tárgyalás megtartásáig és a jogerős ítélet meghozataláig főszolgabíránk mindkét zugiskolát bezáratta. (Reméljük, hogy a példás és szigorú ítélet meghozatala sem fog sokáig késni, hogy e múlt századvég ne maradjon adós egy olyan ítélettel a jövő századnak. Szerk.)

— **Az időjárás** e héten kánikulai volt. Teljesen száraz időben R. hőmérője árnyékban 29—30 fokot mutatott. Rosz indulatú felhők elűzésére nem kellett a viharágyukat megszólaltatni.

— **Ertesítés.** A sárospataki ev. ref. főiskolában a jövő 1900/1901-ik iskolai év szeptember 3-án kezdődik. A főgimnáziumban, mely három párhuzamos osztállyal van ellátva, a beiratkozások szept. 5, 6, 7-én fognak véghez menni. A teol. és jogakadémián pedig az előadásokra való jelentkezés határideje szept. 7. és 8-ika. Az újonnan jöttek az akadémiába szept. 1—8-ig vétetnek fel, a katonaságtól jövők okt. 8-ig. Az előadások szept. 11-én kezdődnek. A beiratás díja új tanulók részére a gimnáziumban 4 korona, a teol. és jogakadémián 8 korona. Tandij és egyéb címeken a gimnáziumi tanulók közül az I. és II. osztályu prot. vallásuak egész évre 50 koronát, nem protestánsok 66 koronát, a III—VIII. osztályuak, ha protestánsok 48 koronát, ha nem protestánsok 64 koronát fizetnek. A teol. akadémián a tandij egész évre 18 korona. A jogakadémián a prot. vallásuak tandij és egyéb címeken 64 koronát, nem protestánsok 86 koronát fizetnek. A teol. akadémia hallgatói s a prot. vallásu joghallgatók az ünnepi követség (légáció) kedvezményét élvezik. A joghallgatók s gimn. tanulók tandijelengedés kedvezményében részesülhetnek s az erre vonatkozó kérvények augusztus 25-ig a főiskolai igazgatósághoz nyújtandók be. Szorgalmas és jó előmenetelű tanulók szorgalmi díjakban és tápintézetű jótéteményben (ingyenes 40 és 80 koronás helyek) részesülhetnek. A 120 koronás helyekre csak korlátolt számban vehetők fel a tanulók. A városban a főiskolai igazgatóság részéről megengedett helyeken szállás és étellemezés olcsó áron 24—70 koronáért kapható. Tudakozódásokra készséggel ad felvilágosítást egy a főgimnázium, mint az akadémia igazgatói hivatala.

— **A „Zemplén” 1901. évi naptára** már szedés alatt van s legkésőbb a f. évi szept. hó 1-ére megjelenik, a mit naptár-vevőinknek, ugyszintén hirdettetű feleinknek is szíves figyelmébe ajánlunk. *A kiadóhivatal.*

— **Öngyilkos.** Somosköi Kálmán egri születésű, okl. jegyző intelligens család gyermeke, idegenbe, Szerencsre ment, hogy végzetes elhatározását végrehajtsa. Beszállott f. hó 14-én a szerencsi Turcsányi-féle vendéglőbe, hol másnap viradóra szíven lötte magát. Temetése f. hó 15-én ment végbe általános részvét mellett.

— **Szinészet.** Varannóról írja levelezőnk: Tolnay Gyula szintársulata jött át hozzánk a kánikulai hőség szenvedéseit enyhíteni. F. hó 19-én volt a bemutató előadása a „Lili”-vel. A felkapott francia operettet a társulat tagjai legjobb erőik felléptetésével adták elő. Nem is volt kifogás játéku ellen, mindegyike legjobb tehetségével állította oda művészetét, bár az ülőhelyek nagy része üresen állott ennél az első fellépésöknél. Különös megemlést érdemel az igazgatóné, Tolnay Juliska, ki az Amelie és Antonin szerepekben csak úgy csillogtatta művészetének gyöngyeit. Könnyed természetes játékka nyílt színen is sok tapsot aratott. Antonin Plinhard, tüzer szerepét az igazgató alakította oly sikerrel, a melyet csak a szerep leghelyesebb felfogásával lehet elérni. A három változatu szerep szerencsés maszkírozása nagyban hozzájárult a siker emeléséhez. A direktor-páron kívül Radó Béla (Del Grunge Battliere báró) Bélay Gyula, (Saint Hypothese gróf) Irsay Sándor, (Bompán professor) R. Antal Cornél a Victorine szobalány szerepekben remekeltek. A társulat előkészítte a „Nebántsvirág”, „Hadak utja”, „Sulamith” és „Gésák”-ot. Egyet ajánlok a direktor ur figyelmébe; operettet ne adjon elő zenekar nélkül, mert felette üresnek tetszik a dal benne. Van elég más vigjáték és népszínmű, mit sokkal szívesebben vesz a mi közönségünk. Azt hiszem különben, hogy ha a vidék is ellátogat az előadásokra, egy időre nálunk is boldoguland.

— **Mire gondolnak a nők?** Erre a kérdésre nem valami könnyű a felelet. Így vélte egyik angol újság szerkesztőse is és hölgyolvasóitól kért a kérdésre választ. A legsikerültebb válasz így szól: A nő 4 éves koráig édes-ségekre és cukorra gondol, 7 éves koráig a legkedvesebb babájára, 13 éves koráig az ő kis unokabátyján jár az esze, 18 éves koráig a romantikus házasságon töri a fejét, 21 éves ko-

rág első gyermekére gondol, 35 éves korában vigasztalhatatlan az első őszhajszála miatt, 40 éves korában a korán mutatkozó ráncok miatt panaszkodik, 50 éves korában a multtal bibelődik és mire 60 éves lesz, már csak az unokák érdeklík. — Mi csak azt tehetjük hozzá, hogy itt is számos a kivétel és hallottunk már olyanokról is, a kik 60 éves korukban még csak a romantikás szerelemnél tartottak.

— **Tűz.** Mádról írja levelezőnk: F. hó 19-én városunkban a „Magyar-utca”-ban tűz ütött ki. Tizenegy épület égett le; négy égni kezdett házról teljesen leverték a tetőt? A szél szerte hordta a perjét s a nagy szárazságban, nem egy helyen a tüztől távol eső épületek tetőzete is tüzet fogott, mit azonban sikerült a résen levőknek elfojtani; máskülönb, isten tudja, mily nagy pusztulást okozott volna e szelles időben városunkban a tűz. Derék tüzoltóink dicséretes buzgóságot s ügyességet fejtettek ki nehéz feladataik körül.

— **„Millenium.”** Emlék! A nemzetközi vendégek fogadtatására. Ily című nagyobbszabásu zenedarab jelent meg a nálunk legutóbb letelepedett zongoratanártól Udvardy Szaniszlótól. A 23 oldalra terjedő ópusz, a himnusz erőteljes akkordjaival kezdődik és azután nyole összefüggő zeneképben a különböző nemzetiségek bevonulását tárja elénk. (Német, Lengyel, Osztrák, Vidéki magyarok, Török, Francia, Olasz, Angol vendégek érkezése.) A mint e kimutatásból látható eléggé változatos e zenedarab, mely azután a végén a Rákóczi indulóban impozáns kifejezést nyer. A gyönyörűen kiállított, Rózsavölgyi és Társa es. k. udv. zeneműkereskedő kiadásában megjelent zeneújdonosság kapható a szerzőnél Kossuth L. u., valamint Lövy Adolf könyvkereskedésében.

— **A leányok kilenc fő-hibája.** Egy angol matróna összeállította azokat a hibákat, a miktől legjobban kell óvakodniok a leányoknak. A leányok hibáinak ez a lajstroma így szól: 1. A *kiváncsiság.* Ha a leány minden legesekélyebb dolgot tudni akar, igazán nagyon kellemetlen. — 2. A *szünet nélkül való csevegés.* A sokat beszélő leány hasonlít a szarkához, mely éppen nem kellemes madár. — 3. A *megszólás.* Annak a leánynak, ki másokat folytonosan megszól, hasonlő a nyelve a borotvához. Attól aztán mindenki óvakodni fog. — 4. A *hizelgés.* A hizelgő leányt mindenki hamar kiismeri és kevésre becsüli. — 5. A *cifrázkodás.* A ki nagyon szeret és mindenkor akar cifrázkodni, csak azt árulja el, hogy saját szépségében nem bizik, segítségre van szüksége. — 6. A *lomposság.* Semmi sem idegeníti el egy leányt a férfítől, mint a tulajdógos émelgyiség menő cifrázkodás. . . még csak egy . . . a lomposság. A lompos leány hasonlít a virághoz, melyre piszkos rongydarabot akasztunk. — 7. Az *otthonosság hiánya.* Az a leány, ki nem szereti otthonát, sosem lesz jó háziasszony és gazdasszony. A ki nem talál magának dolgot a nap minden részében, megérdemli, hogy soha háziasszony ne legyen. — 8. Az *állhatatlanság.* A csapodár leány nem érdemes a komoly férfi bizalmára. Az állhatatlanság jégre viszi a leányt. — 9. A *vallástalanság.* A vallástalan leány sosem lehet igaz feleség, jó anya, önfeláldozó nő; a vallástalan nő valóságos szörnyeteg.

Selyem-Blousok

2 ft 40 krtól feljebb — 4 méter! póstabír és vámmmentesen szállítva! Minták póstafordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, feh r és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenkint.

Henneberg G selyemgyárai, (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** 6.

Irodalom.

Az **„Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez”** c. havi folyóiratunknak 1900. évi, egy-szersmind a VI. évfolyamnak *júliusi* füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Második és agyagedény-lelet Kis-Azarban. Irta: Péter Mihály. — 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (XXIII. közl.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (53. folyt.) Latinból: *Matolai Etele.* — 4. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (53. folyt.) Latinból: *Dongó Gy. Géza.* — 5. Babotsay Izsák, Tarczal város notáriusának naplója. (7. folyt.) Közli: *Hubay Kálmán.* — 6. Szirmay András naplója. (50. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc.* — 7. Adatok a sárospataki ref. kollegium történetéhez. (II. közl.) Közli: *Lojda József.* — 8. Sepsí Laczkó Máté krónikájából. (Tokaj ostroma 1606-ban.) Közli: *Doby Antal.* — 9. **Levelesláda:** Ferenc király birtokadományozó levele Szirmay Antalnak. Közli: *Dongó Gy. Géza.* — 10. A br. Sennyey-család levelesládájából. (X.) Közli: *Lojda József.* — 11. Az 1831-ik parasztlázadás Zemplénben. (I.)

Közli: *Kussinszky Arnold dr.* — 12. **Irodalom:** Magyarország monografiája. (Magyarország Vármegyéi és Városai.) — 13. **Tárca:** S.-A.-Ujhely Minervája (Molnár Borbála.) Irta: *Kovács ev. János.* — 14. A szerkesztő postája. — 15. **Függelék:** A szalai és tavarnai Barkóczy-család (gróf, báró és nemes) nemzedékrendi táblázata. (VI. és VII.) Összeállította: *Doby Antal.* — A havonkint 2—2 iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 korona 80 fillér. — *Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos történet érdekel; főképp pedig ajánljuk a községek figyelmébe, már csak azért is, mert ebben az évfolyamunkban folytatódik a vármegyei községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése. — Az előző évfolyamokhoz diszes bekötési táblákkal még folyton szolgálhatunk.*

Szabadság — szerelem. Farkas Andor S.-Patakról második verses kötésére hívja fel az olvasó-közönség szíves figyelmét. Folyó év szept. végén hagyja el a sajtót „Szabadság, szerelem” című verseskötete a sárospataki főiskolai könyvnyomda kiadásában Az olvasó-közönség jóindulatú érdeklődéséért és pártfogásáért, lapunk útján is folyamodik. A 7—8 ivre terjedő kötet ára füzve 2 korona, diszkötésben 4 korona. Előfizetések a költő címére (Alsó-Hrabócz, Zemplénvármegye) szeptember 1-ig küldendők meg.

Zemplén-vármegye Földrajza. Keleti (Knopfler) Sándor jeles pedagógusunk és tan-könyvirónk, mintegy husz évvel ezelőtt írta meg először Zemplén-vármegye Földrajzát. Azóta e művecske már hat kiadást ért el. Hogy azonban a szegényebb iskolák tanulóinak is lehetővé tétessék e könyvecskének a megszerzése, kívánatra szerző olsóbb és rövidebb kiadásban is közreboacsajtotta művecskéjét, a mely most már *második* kiadásban jelent meg. — A csinos kiállításán, 32 oldalos könyvecskéhez Zemplén-vármegye térképe is csatolva van és ára bámulatos olcsó, csupán 10 kr; miért is kétségtelen, hogy a vármegyének még a legszegényebb iskolái is bevezetik ezt a jeles művecskét. Megrendelhető Lövy Adolf könyvkereskedésében S.-A.-Ujhelyben.

„Pesti Ujság.” Budapesten a tegnapi kelttel új napilap indult meg „Pesti Ujság” címmel. Szerkesztőség irodája: VI., Aradi-utca 8. sz. A szerkesztő *Atzél* Endre hirlapíró.

Egyesületi élet.

Nyilvános köszönet.

A sátoraja-ujhelyi kereskedő ifjuság folyó évi augusztus hó 12-én a „Bock”-féle kert-helyiségben, részben a helybeli „kereskedelmi társulat”, részben pedig különféle jótékony egyesületek javára zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 6 órakor. Belépődij személyenkint két korona, családjegy négy korona. Jegyek előre válthatók: Bilanovics István, Landsmann Adolf, Nagy Ferenc, Szent-Györgyi Vilmos és Schön Sándor üzletében. Esetleges pénzküldemények Zinner Adolf vb. pénztáros címére S.-A.-Ujhelybe küldendők.

A zemplén-vármegyei községi és körjegyzők egyesülete részéről Homonna mellett a *Szirtalján* az országos jegyzői árvaház alapja javára 1900. július 7-én tartott nyári mulatság alkalmával az itt nevezett urak következő felülfizetéseket voltak szívesek tenni:

Haraszthy Miklós 16 kor., Rigán Mihály 12 kor., Hladonik János, Fodor Jenő 8—8 kor., Zalánfy Sándor, Komendovics László, Kelemen Kálmán, Sztranyovszky József 6—6 kor., Szkurkay Agoston, Rác János, Kun Zoltán, Szkantha Vilmos, Steiner József, Hagyárossy Gyula 4—4 kor., Friedman Izidor, Petrasovics Sándor, Haraszthy István. Mételey János, Mátyák Mirósláv, Filicskó Miksa, Loisch Béla, Zaborovszky Kornél, Droppa Miklós, Kollonay Tamás, Goidics Antal, Füzesséry Pál, Altmann Lajos, Hubay Kálmán, Belánszky Gyula, Kerekes Lajos, Malonyay Tamás, Horvát Armin, Bernáth Béla, Buday Sándor, Szántó Mihály, Hvozdovics Péter, Goócs József, Kula István, Kelemen Armin dr., Neuwirth István, Mándy István, Polik Sándor 2—2 kor., Grünwald Ignác dr., Markovics János, Haraszthy Vince, Mezey Jenő, Szumcsák József, Takács János, Hossza Gyula és N. N. 1—1 kor. Összesen 156 koronát.

Fogadják az egyesület nevében hálás köszönetünket.

Ez az egész összeg a belépődijakból netalán felmaradó maradvánnyal együtt az egyesület részéről takarékpénztári könyvecskében kezelt alaphoz fog csatolotni a számadás felülvizsgálása után.

Udva, 1900. július 16.

Kula István, *Goócs József,*
e. alelnök. v. jegyző.

Folytatás a II. mellékleten.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Kik mennek a köz. szaktanfolyamra?

Felkérem mindazokat a segédjegyző urakat, kik a f. évi szeptemberben megnyíló szaktanfolyamok valamelyikén részt akarnak venni, ebbeli szándékukat és azt, hogy mely városba mennek, levelezőlapon pontos címmel velem közölni sziveskedjenek; és pedig azért kérem azt, hogy kik hová megyünk, a megbeszélés alapján egyszerre mehessünk s több között inkább akad egy, ki a gárdát, bár ideiglenesen, alkalmas olesó helyre fogja tudni elszállásolni. Remélem nem fog terhére esni egy kártszámra sem választ adni e soraimra.

Leleszen, 1900. július 18-án.

Tisztelettel:
Farkas József,
szjő.

CSARNOK.

Próza-fánti.

— Válasz valakinek. —

Irtá: Damjanovich Miklós.

Azt mondta multkor szemrehányón:
„Régen nem irt már verseket!
Elesábitotta már a próza,
Hja, persze, férfit, azt lehet.
Szilárdabbak vagyunk mi lányok:
Lám én a vershez hű vagyok;
Ha prózát ir, csak álfutom, de
Szép verset meg is tanulok.“

Kacsóit csókolom! A bókot
Prózám számára elteszem.
Lehet, hogy majdan, jobb időkben
Talán még hasznát is veszem,
Lehet, hogy hivatkozva erre,
A prózát egykor száműzöm,
De egyelőre még — bocsanat! —
A prózát jól megbecsülöm.

A próza — óh, becses az nekem!
Mig a lantot pittyegtetem,
Elismerés volt a bő jutalmam,
Es többre föl nem vihetém,
Mivel pedig elismerésből
Megélni ma még nem lehet:
Adieu, költészet! Szép istennő,
Bár szívem fáj, Isten veled!

A Próza-tánti már nem ifju,
De pénze van s mi kell ma más?
Próza-tántinak udvarolni,
Ezért ma éppen nem blamázs.
Prózában irunk elbeszélést,
Igerünk szerelmet, szívet,
Prózában készül dal, szatira,
Hja, mert a próza, az — fizet.

S aztán az élet. Oh poézist
Ma itt hiába keresünk,
Csupán a költészet meséli,
Hogy oly szép volna életünk.
S ha éltünk délpontján megállva,
Végigfutunk az évekén:
Lesujt a bus emlékek terhe —
Lám, ez a próza édesem.

Költők megirták hajdanában,
Hogy az országok talpköve,
A tiszta erkölcs, hogy a bűnnek
A nagysághoz nincsen köze.
Ugyan mely „nagyság“ mondaná ma,
Hogy őt az erkölcs tartja fenn?
Es lássa, mégis mind megélnék —
Lám, ez a próza, édesem.

Hősökről annyi verset irtak!
Magyar nagyságról könyveket.
Hallottuk dicsérgetni váltig,
Ezt a dicső, nagy nemzetet.
Es hőseink — megölve, sirban,
Minket bánthatnak büntelen,
A tőrés új magyar erény lett —
Lám, ez a próza, édesem.

A nőkről — jobb tán nem is írni.
Hányan dalolták hajdanán,
Milyen hű, mily szép arcu, lelkü,
Milyen magasztos lény a lány.
Ma meg — hová lett a lovagkor?
A lány leszállt ma és velem
Halálig harcol — a kenyérért —
Lám, ez a próza, édesem.

A szerelem — lomtárba véle!
Ma úgy hívják, hogy flirtelés.

Pénzházasság jön a nyomába,
Es végül persze szöktetés.
Csak párosan! Csaljuk meg, édes!
A jelszó már ma így megyen
S még jó, ha pénz nem sir utánuk —
Lám, ez a próza, édesem.

Hagyjuk hát azt a szép poézist!
Az élet a prózára int.
Elég a csengő versikékből,
Kövessük a prózát megint.
Magácska vén bankárt keressen,
Ha görbe, csuf, mit sem teszen,
En majd egy gazdag vénkisasszonyt —
Lám, ez a próza, édesem!

Aztán esöndes révpartra érve
A Próza-tánti utjain,
Gond nélkül, esöndben végig élem
Egyforma, szürke napjaim...
Ugy-e, jobb meghuzódni szépen
A puha, jó kereveten,
Mint emelt fővel — nyomorogni?
Lám, ez a próza édesem.

Ne bánts, hagyja hát a prózát!
Pénzt most csak Próza-tánti ad;
A kényelmet megszerzi később,
S csak önrzetet a áldozat.
Lehet, megbánjuk egykor, sirni
Fogunk talán keservesen —
S ez a könny — oh ez drága kincs lesz!
Ez a költészet édesem!

Közgazdaság.

Szőlészeti szakosztályi ülés. A Zemplén vármegyei gazdasági egyesület szőlészeti szakosztálya mult hó 16-án Lácay Sz. László szakosztályi alelnök elnöklése alatt a tagok élénk érdeklődése mellett ülést tartott.

Olvasatott a földmivelési minister urnak leirata, melyben értesítettet az egyesület, hogy a kereskedelmi minister ur a m. kir. államvasutak vonalain a lisztharmat elleni védekezéshez használt kénpor szállítására vonatkozólag kedvezményes díjszabást engedélyezett. — Tudomásul vette a szakosztály az első borbizományi és értékesítési raktár létesítését és az egyházfőknek a köznép körében a viharágyukkal szemben felmerült babona és tévhit eloszlatása érdekében tett közbenjárását.

A gazdasági egyesületi titkár előterjesztésére végül elhatározta a szakosztály, hogy a tokaj-hegyaljai bortermelés és borkereskedelem felvirágoztatása érdekében megkeresi a szakosztály az egyesület elnökségét, hogy a tokaj-hegyaljai egyes bortermelőknél készletben levő és eladásra szánt bormennyiségekről, a bor minőségéről, áráról évenként nyilvántartást vezetessen.

Ezen nyilvántartásának célja a fogyasztóknak és kereskedőknek a termelőkkel való összeköttetése és a külföldi és hazai lapok útján a Tokaj-Hegyalján eladásra szánt borkészletek felől a közönség tájékoztatása.

Gazdasági egyesületünk vezetőségének borkereskedelem felvirágoztatása érdekében kifejtendő ezirányú munkálkodását örömmel üdvözöljük és óhajtjuk, hogy fáradságot nem ösmerő munkálkodását pangó borkereskedelmünknek felvirágoztatása jutalmazza!

Egy újabb akció. Az Országos magyar gazdasági egyesület Bécs község tanácsának azon rendszabály ellen, a melyben azt óhajtja behozni, hogy a bécsi piacra kerülő eladó állatok után a fogyasztási adót ne a vevő fizesse, hanem a felhajtó, vagyis a termelő fizesse, s pedig minden körülmények között, akár eladja azokat, akár nem, akciót akar megindítani és evégből megkereste gazdasági egyesületünket, hogy az is a saját hatáskörében mozgalmat indítson meg. Ezen rendszabálynak a behozatala előtt kell minden gazdasági, minden gazdasági egyesületnek sorompóba állani, mert ezen új intézkedés nagyon sérelmes lenne a gazdaközönségre és ellenkezne az eddigi régi szokásokkal.

Földmivelési kormányunknak is lépéseket kellene tenni, hogy ezen tervbe vett megszorítás a bécsi vásárokon életbe ne léptetessék. Allitól az osztrák gazdasági egyesületek tekintetben már a szükséges lépéseket megtették, sőt a magyar kormánytól is közbenjártak, nagyobb súlyt fognak azonban ennek az ügynek kölcsönözni akkor, ha látják azt, hogy a magyar termelők is erélyesen állást foglalnak ezen kérdésben.

Célszerű lenne pl. a gazdaközönségnek

Bécs község tanácsát kényszerhelyzetbe hozni úgy, hogy ne rendelkezék a közlelméhez elegendő husmennyiséggel. Egyedül a magyar és osztrák gazdaközönségnek magatartásától és eljárásától függ ezen sérelmes és káros új intézkedés behozatalának megakadályozása. Tömörüljön tehát a gazdaközönség és kövessen el minden tőle kitelhető, hogy amugy is válsággal küzdő helyzete ilyen intézkedések behozatala által ne rosszabbíttassék.

F. I.

Gabonaértékesítő szövetkezetek.

— Ajánlva a kisgazdák figyelmébe. —

Hogy gabonánkat jobban értékesíthessük, gabonaértékesítő szövetkezetekre van szükségünk, mert csak itt jutunk abba a helyzetbe, hogy a gazda, főként pedig a kisgazda nem lesz kénytelen gabonáját már aratás előtt eladni, vagy aratás után rögtön piacra dobni, miután előleget kap hat a szövetkezeti magtárban elhelyezett terményeire s ezzel törlesztheti takarékpénztári, adó s más egyéb sürgős tartozásait, melyek miatt kénytelen volt gabonájának eladásával sietni.

Nagy előnye a gabonaértékesítő szövetkezetnek az is hogy nagyobb mennyiségű gabonát bocsáthat áruba s így közvetlenül érintkezésbe léphet malmokkal és nagykereskedőkkel, tehát ki kerülheti a közvetítőket s jobb árakat érhet el.

A kis mennyiségben, közvetítők útján eladott gabona mindig alacsonyabb áron kel el, mint az uradalmak részéről nagy mennyiségben eladott gabona.

A gabonaértékesítő szövetkezetek a legkisebb tisztító eszközzel vannak felszerelve, tehát piacépes gabonát hozhatnak forgalomba, holott eddig a kisgazdánál jelentékeny levonásokat tett a közvetítő a miatt, hogy gabonája idegen magvakat tartalmaz. De hát a kisgazda egyedül nem képes olyan tisztító eszközöket beszerezni, melyekkel a gabonájában levő összes idegen magvakat eltávolíthatja.

A gabonaértékesítő szövetkezetek szervezését, mint a kisgazdák jövedelme emelésének egyik legbiztosabb eszközét, a Magyar Gazdaszövetség vette kezébe; a mely község gazdái tehát gabonaértékesítő szövetkezetet akarnak létesíteni, forduljanak a Gazdaszövetségnek ez ügyben megbízottjához, Meskó Pálhoz, a Nyitrai Központi Hitelszövetkezet igazgatójához Nyitra. A hol a gabonaértékesítő szövetkezetek meg alakul, ott a szükséges magtár is nyomban felépül s már az idői termények is jobb árakon lesznek értékesíthetők.

A Gazdaszövetség megbízottja minden megkeresésre rögtön válaszol.

A búzaárak emelése világszövetség útján.

Ugy látszik az amerikai gazdák is megsokalták már a folyton tartó alacsony gabonaárakat, kezdeményező lépést tettek az árak megjavítására a mit elérni reménylenek az esetben, ha erre nézve egy nemzetközi szövetséget sikerül létrehozniok. E terv keresztül vitelére monstre gyűlést tartottak Észak-Amerik buszatermelő államainak gazdái, s ezen a nagy gyűlésen igen érdekes, az egész világ gazdaközönségét közelről érintő határozatot hoztak. 1. Kötelezik magukat, hogy az eddigi búzatermésre szánt területet 20% al csökkenteni fogják abban az esetben, ha a nemzetközi mezőgazdasági szövetkezetek oly megegyezésre tudnak jntni, melynek erejénél fogva a jövőben a búzaárak jobban szabályozhatók. 2. A nemzetközi egyességet ők magok részéről o'yformán készek előkészíteni, hogy visszatartják mindaddig összes gabonakészleteiket, míg csak a liverpooli piacon 1 dollárt nem ajánlanak bushelenként azaz körülbelül 150 koronát tonnánként. Ezt az árat tekintenek a búza minimális árának, s csak ezen ár mellett adnák el termésüket, ha a többi világrészek mezőgazdasági területei is ily árhoz tartanak magukat. 3. A fent jelzett kerületbeli gazdák a Ruhland A. dr. tanár által létesített kötelekbe lépnek. 4. Helyeslik a gabona árszabályozását képező nemzetközi szaklap megindítását s kötelezik magukat, hogy azt tőlük telhető módon anyagilag és erkölcsileg támogadják.

Ezen határozatok a június hó folyamán Párisban összejött nemzetközi gazdakongresszus tárgyat képezték, s itt dönt el és pedig kedvezően hogy minő magatartást tanúsít a világ minden részéből összesereglett kongresszus a fontos határozattal szemben.

Kétség kívül reánk magyar gazdákra is nagy horderejű s igen fontos dolog volna ha az amerikai gazdák ezen fontos határozata ténynyé válnék, azonban valami nagyon vérmes reményeket ehhez a dologhoz nem igen köthetünk, mert szünetelhetlenségnek tartjuk az egész gazdaközönségét egyöntetű eljárásra birni.

Akár létesül az egyöntetű eljárás, akár nem, nekünk magyar gazdáknak csak egy feladatunk lehet, minden erővel, minden eszközzel oda törekedni, hogy termés-átlagainkat fokozzuk, hogy

több búzát termelünk a nélkül, hogy erre a célra nagyobb földterületet használnánk fel. Számos eszköz áll e célra rendelkezésünkre, melyek közül mégis kettő a legfontosabb. Az egyik, hogy talajunk termőerejét ne csak fenntartsuk, de fokozzuk is. S a mennyiben e célra a gazdaság által termelt istállótrágya rendszeren nem elegendő, nyuljunk hozzá a könnyen oldható foszforsavat tartalmazó műtrágyákhoz is, a melynek szembe-ötölő termésközpontú hatását oly sok kísérlet fényesen bizonyítja.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1900. évi máj. 1-től. —

Indul Ujhelyből:

Budapest felé	
Reggel gyors v.	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v.	4 óra 02 perc.
Este vegyes v.	9 óra 10 perc.
Kassa felé	
Reggel személy v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 15 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.
Mező-Laborcz felé	
Reggel vegyes v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.
Csap felé.	
Reggel vegyes v.	7 óra 39 perc.
Délután gyors v.	1 óra 10 perc.
Délután személy v.	5 óra 06 perc.
Este gyors v.	8 óra 46 perc.

Érkezik Ujhelybe:

Budapest felől	
Reggel vegyes vonat	6 óra 33 perc.
Délután gyors v.	12 óra 55 perc.
Délután személy v.	4 óra 39 perc.
Este gyors v.	8 óra 14 perc.
Kassa felől	
Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	2 óra 52 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.
Mező-Laborcz felől	
Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	3 óra 30 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.
Csap felől.	
Reggel gyors v.	6 óra 54 perc.
Délután személy v.	11 óra 53 perc.
Délután gyors v.	3 óra 41 perc.
Este vegyes v.	7 óra 56 perc.

Városi és községi ügyek.

* **A színház építése**, melyet Zombory és Lenhardt építész-vállalkozók intéznek, serényen halad előre. Az északi és déli oldalokról pályafolyosókkal megnagyobbított épület tetőszerkezetének ács munkája már elkészült, helyén van és imponálóan mutatkozik.

* **A beton-gyalogjáró**, melyet a Rákóczi-utca északi oldalának véghosszában terveztek, nagyobb felében már kész és át is adták a gyalogjáró közlekedésnek. A pompás sikertel beton-gyalogjáró Szent-Györgyi Dezső városi mérnök barátunk szakavatottságát dicséri.

* **A Hecseke városrészt**, mely sáros időben S.-A.-Ujhely város középkori hátramaradottságát gyalázta, mert gyalogszerrel szinte járhatatlan volt, trahit laposkövekből rangos gyalogjárót kapott s ezzel beilleszkedett a városnak esőben sárban élvezhető területébe. Most még csak az lenne kívánatos, hogy a Csillag-utcat a vásártérrel, meg a közel-szőlőkkel összekötő utca és utszakasz is, a Hecseke városrésztnek ez a fő-utcaja, mielőbb kiemeltetnék Nóé-korabeli elhanyagolt állapotából!

* **Kisdédóvó megnyitás.** A szerencsi állami kisdédóvó iskolát f. hó 15-én nyitotta meg ünnepiesen, az intézet elnöke: Bányay János szerencsi gk. esp. plebános, s a kisdédóvót már 16-án át is adták hivatásának. — Hogy mily közszükséglet pótol ez az intézet Szerencsen, legjobban igazolja, hogy három nap alatt teljesen megtelt az intézet kisdédóvó, sőt a jelentkeztettek több, mint fele a helyiség szűk volta miatt felvehető nem volt. Kívánatos lenne, hogy a kisdédóvó kibővítése érdekében az elnök már most felterjesztést tenne illetékes helyre. r. l.

* **Allami anyakönyvi statisztika.** A sátorajja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. július 14-től 1900. júl. 21-ig a házasságot kötött: — pár; b) kihirdetett: 6 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 8 esetben; d) elhalálozott: 6 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

Szabályrendelet.

A faiskolákról és fásításokról.

(Folyt és vége.)

II. A községi faiskolák kezelése.

7. §. A faiskola kezelésére az 1894. XII. t.-c 44-a értelmében S.-A. Ujhely rendezett tanácsu város szakképzett kertészt köteles alkalmazni.

A többi községekben a faiskola kezelésével a községi képviselő testület a néptanítót a hol több néptanító van, azok egyikét bizza meg s méltányos javadalmazásáról a 4. §. szerint gondoskodik.

8. §.

A faiskola kezelője köteles:

a) a faiskolát az üzemterv s az illetékes hatóságoktól nyert utasítások, valamint a jelen szabályrendelet vonatkozó határozmányai értelmében kezelni, számadásokat, a melyek a községi számadás keretébe tartoznak vezetni.

b) a községi tankötelas gyermekeket, az iskolák tanrendjében megállapítandó időben és az 1894. XII. t.-c. végrehajtása tárgyában 1894 évi 48000 szám alatt kelt földmívelésügyi minis-teri rendelet C. mellékletében foglalt utasítás szerint a fatenyésztésben gyakorlatilag oktatni. A faiskola kezelő néptanítók ezen hatáskörükben elkövetett mulasztásaiért a néptanítókra vonatkozó fegyelmi szabályok értelmében felelős k.

Más faiskola kezelők fegyelmi tekintetben a községi alkalmazottakra vonatkozó szabályok alá esnek

9. §. Az 1894. XII. t.-c. 47. §-a értelmében a faiskola kezelők a szabadon elárúsítható, illetőleg az üzemtervben meghatározott számon tul termelt csemeték eladási árából a képviselőtestület által a törvény 44. §. értelmében meghatározandó díjazáson felül részeltethetők. A részese des mérvét a számadás betérjesztése után a községi képviselőtestület évről évre állapítja meg

III. A fásításokról.

10. §. A vármegye területén átvonuló állami közutak befásítását a kereskedelemügyi minis-ter által az általa megállapítandó sorrendben az általa meghatározandó fanemekkel olyképp fog foganatosítani hogy a fák az állami közutakhoz tartozó területen ültetendők.

11. §. Az állami közutakon a fák ültetését ápolását, valamint a kivesszett fák pótlását, állami közegyek végzik.

12. §. A fák ott hol az állami közut mentén mind két árkon tul fekvő földszallagok az állam tulajdonát képezik ezen föld szallagokra, — ott hol az említett eset nem áll fenn, és a forgalom jelentékeny, az árok belső lejtőjére, ott pedig, hol az ut szélessége és a kisebb forgalom azt megengedik, az ut padkájára ültetendők.

13. §. A fasorok lehetőleg olyképp ültetendők, hogy az egyik oldalon ültetett fák ne az ut másik oldalán levő fákkal, hanem a fák közötti tér közepével legyenek átellenben, vagyis hármast kötés alkalmazandó.

A fák koronájának a föld színétől való magassága gyümölcsfáknál legalább 22 méter, az erdei fáknál 25 méter.

Az egymás mellett ültetett két fa koronája között legalább is a kifejtett korona szélességnek megfelelő szabad tér hagyandó. Ehhez képest az alma, körte, dió, gesztenye és cseresznyefák egymástól (15–20 m.) távolságra, szeder, szilva és meggyfák (8–10 m.) távolságra, erdei és gazdasági fák pedig (15 m.) távo ságra ültetendők.

14. §. A thatósági utak befásítása a fásítási tervben megállapított sorrendben, határidőkben és módon kiadó.

Ezen fásítási tervet az államépítészeti hivatal közbenjöttével, az országos gyümölcsészeti biztos (azon thatóságokban a hol selyem tenyész-tés van, és az országos selyem tenyészési felügyelőség) valamint a thatósági mezőgazdasági bizottság és gazdasági egyesület meghallgatásával a vármegye alispánja állítja össze s a szabályren-del tet követő egy év alatt jóváhagyás végett a törvényhatóság elé terjeszti.

15. §. Az 1890. I. t. c. 1 §-ának 3. 4. 5. és 6. pontjában említett közutak közül azok, a melyek útárokkal bírnak, va y ezen szabályrendelet hatálya lépte után útárokkal elláttatnak, az ut-fenntartásra kötelezettek által, az e tárgyban külön-külön hozandó thatósági határozattal meg-szabott határidőkben fásítandók be.

A járási főszolgabírák (rendezett tanácsu városok polgármesterei) kötelesek a jelen szabály-rendelet életbe léptétől számítandó egy év alatt a fenti határozmányok értelmében befásítandó utvonalakot összeírni s az érdekelt utfenntartók meghallgatásával a befásítás módzatai és hatá-rideje tekintetében a vármegye alispánjához további eljárás végett véleményes jelentést tenni.

16. §. A jelen szabályrendelet 14. és 15. §-ában említett utak befásításánál azon külön-

séggel, hogy az állam helyett az utfenntartó ér-tendő, a jelen szabályrendelet 11. 12. és 13. §-a irányadók.

17. §. A fák valamenyi közut mentén oly karban tartandók és nyességük akként eszközözendő, hogy az ut mentén esetleg fennálló távirida, vagy távbeszélő készülékeket ne érintsék.

18. §. A thatósági utakon a fák ültetését, gondozását és pótlását az utfenntartó személyzete a többi közutakon a község megbízottai, a községi faiskola kezelő felügyelete alatt végzik.

A thatósági közutak befásítására szükséges csemetéke a thatóság szerzi be.

A mely községek határában oly területek vannak, a melyek befásítására az 1894. XII. t.-c. 47. §-a értelmében a községi faiskolák csemete készlete első sorban fordítandó, a faiskolai üzem-tervben meghatározandó a csemeték azon arány-lagos mennyisége, a mely évenként a jelen sza-kaszban említett közutak befásítására szolgál.

19. §. A közutnak a községek belterületén átvonuló, valamint a községek belterületén első részletei, az utóbbik legalább 5 kilométer hosszu-ságban az orsz. selyem tenyészési felügyelőség utasításai szerint szeder fákkal ültetendők be.

A közutak többi részletei, minden község határában azon fanemekkel ültetendők be, a melyek az illető község faiskolájában tenyésztetnek.

20. §. A thatósági utak befásítási valamint az ezen ültetvények gondozási költségeit, a men-nyiben ezek másként nem biztosítottak volna a thatósági utalap viseli.

A községi közdülő közutak befásítási költ-ségeit a községek az 1890. I. t.-c. 1 §. 3. 4. 6. pontjában említett közutakét az utfenntartók, az 1890. I. t.-c. -ek az utfenntartásra vonatkozó hatá-rozmányai szerint és az azok alapján megállapí-tott arányban viselik.

A thatóság és a községek a szükséges költ-ségeket a közutakra vonatkozó költségvetésben a jelen szabályrendelet halályba léptét követő évtől kezdve előirányozzák.

IV. A járási faiskola felügyelőkről.

21. §. A kis és nagy községi faiskolák és a jelen szabályrendelet III fejezetében említett fásítások felügyeletére szakképzett egyének s első sorban gyümölcsészeti tanfolyamot végzett illetve a fatenyésztéshez értő néptanítók sorából minden járásban 1—1 esetleg a szükséges z képest több faiskola felügyelők alkalmaztatnak, kik-t az ille-tékes járási főszolgabíró és kir. tanfelügyelő meg-hallgatása után a vármegye alispánja nevez ki.

Ugyancsak a vármegye alispánjának hatás-körébe tartozik a faiskola felügyelőket ezen álla-suk a'ól hivatali mulasztások, szolgálatra alkalmatlanság vagy lemondás esetén felmenti.

A járási faiskola felügyelők állásukról be-tegség esetén kivéve csak január és július hóna-pokban mondhatnak le.

22. §. A járási faiskola felügyelők köte-lessége:

1. a felügyeletük alá tartozó községek fais-koláit évenként kétszer még pedig tavasszal és augusztus hónapban a járási főszolgabírónak bemu-tatandó és általa jóváhagyandó utiterv szerint meglátogatni, azok üzenetverszerű és célirányos kezelését ellenőrizni s az e tekintetben szükséges utmutatásukat megadni.

2. a községek faiskoláinak megsemlélésekor az azokból teljesített közúti fásításokat megviz-sgálni s az e tekintetben szükséges utmutatásokat megadni.

3. a talált hiányok orvoslása intézkedni, szükség esetén a járási főszolgabírónak jelentést tenni.

4. a községi faiskolákban a szederfa tenyésztesre vonatkozó utasításokat az országos selyemtenyészési felügyelőség utasításai szerint tavaszi látogatáskor megadni, az őszi látogatáskor pedig azok foganatosítását ellenőrizni.

5. a látogatások befejeztével a faiskolákban a szederfa tenyésztes, továbbá a szederfa ültet-vények állapotáról az országos selyemtenyészési felügyelőségnek jelentést tenni

6. szakkérdésekben a faiskolákra és ültetvé-nyekre felügyelőhatóságoknak véleményes jelen-téseket adni.

A járási faiskola felügyelők a fen-ebb kö-rülírt kötelességeik teljesítésében követett mulasz-tásaiért a vármegye alispánja által fellebbezés kizárásával esetről-esetre 5 ftig terjedhető rend-bírsággal büntethetők.

A járási faiskolai felügyelők naponta csak egy, vagy legfeljebb két községet látogathat-nak meg.

23. §. A járási faiskola felügyelők az illető községek terhére minden egyes őszi és tavaszi kötelező látogatás után 2 trt. díjat kapnak.

Ezen díjakat a községektől a járási főszol-gabíró hajtja be s a faiskola felügyelőnek évenként májás és szeptem-ember hó 31-ig napló bemutatása ellenében kifizeti.

Azon község a melyben a faiskola felügyelő kötelező hivatali útját teszi, a fuvar természetben kiszolgáltatni köteles. A fuvar a faiskola fel-ügyelő megkérésére a járás azon községébe állí-

tandó, a melyből a meglátogatandó községbe közvetlenül indul.

Ha valamely község ezen kötelezettségét nem teljesíti, a fuvar a járási főszolgabíró által a mulasztó község költségére rendeltető ki.

A természetben való fuvarra és a fennebb megállapított látogatási díjra van igénye, a járási faiskola felügyelőnek akkor is ha valamely község által szakdologban önként kerestetik meg a kiszállás iránt.

Felsőbb hatóságok által történt kiküldetések alkalmával a járási faiskola felügyelő költségének megtérítéséről a kiküldő hatóságnak kell gondoskodnia.

V. Hatóságok

24. §. A faiskolák és fásításokban kárt okozó cselekmények az 1894. XII. t. c. 93. 94 és 95 §-ának, illetve az 1890. I. t. c. 125. §-ának büntető határozmányai, esetleg a vonatkozó büntető törvények hatálya alá esnek.

Az 1894. XII. t. c. 93. 94 és 95 §-ában ütköző kihágások az ezen törvény 103. §-ában említett hatóságok által, és az ezen törvény szerint szabályozott eljárás mellett tartandók meg.

A jelen szabályrendelet alapján felmerülő egyéb hatósági intézkedésekre nézve az 1894. XII. t. c. 102. §-ában említett hatóságok illetékesek.

VI. Zárhatározatok.

25. §. Jelen szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyása után azonnal hatályba lép.

A községi faiskola kezelők és a járási faiskola felügyelők a szabályrendelet életbe léptét követő 3 hó alatt alkalmazandók.

T. Zemplén-vármegyei bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1899. szeptember hó 29 én tartott közgyűlésében.

Jegyzette:

Bernáth Aladár,
IV. aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

86472. VII/I. 1899. szám.

Jóváhagyom.

Budapest, 1900. február hó 8

A minster megbízásából:

Otlík János s. k.

15,940. sz.

T. Zemplénvármegye alispánjától.

Hivatalos hirdetemény.

Az érdekeltek tájékoztatása céljából közhírré teszem, hogy a k. ssai és nyiregyházi cs. és kir. élmezési raktárakhoz tartozó közöshadseregbeli csapatok, intézetek és elszigetelték élelemszükségleteinek bérlet útján való bizo-

sítása céljából kiadott katonai hirdetemény a vármegye irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

S.-A.-Ujhely, 1900. évi július hó 18-án.

Matolai Etele, alispán.

2777. I—900. sz. A homonnai j. főszolgabírától.

Körövény.

Topolovkán sárga fehér tarka szüü, fehér homloku 10 év körüli tehén gazdátlan állapotban találtatván, gondozás alá vétetett; ha igazolt tulajnonosa 14 napon belül át nem veszi, el tóg adatni.

Homonnán, 1900. évi július hó 18-án.

Haraszthy Miklós főszolgabíró.

23.945/IV. 900. szám.

Körrendelet

valamennyi közsegi előjárásnak és körjegyzőnek, valamint S.-A.-Ujhely város tek. tanácsának.

Kovács Flóra volt zombori lakos Zombor város területéről ismeretlen helyre távozott a nélkül, hogy a terhén fennálló 202 ft. 50 kr. illetve 405 kor állami adótartozását és járulékait kifizette volna.

Felhivatik ennélfogva a cím, miszerint nevezett területén köröztesse, feltalálása esetén tőle a fent kitett összeget s ennek 1885 évtől járó törvényes kamatait hajtsa be, s Zombor város tanácsának küldje meg, s az eredményről tegyen ide jelentést.

S.-A.-Ujhely, 1900. július 17.

Talapkovits László,
kir. tanácsos, p. ü. igazgató.

4310 kig/900. sz. A bodrogközi j. főszolgabírától.

Körövény.

Folyó évi július hó 6-án Klein Simon leleszi lakos kárára 1 drb 6 éves veres szőrü kanca bélyegtelen ló a leleszi legelőről elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz jelentés teendő.

Király-Helmecz, 1900. évi július hó 13-án.

Bencsik, főszolgabíró.

A szerkesztő postája.

P. M. — K. Azár. — F. A. — N. Mihály. — Z. P. — Nátalva. — K. J. — Szeged. — Levél ket küldöttünk, mielőbbi szives válaszaikat ezen az uton is kérjük. Házasulandónak. Hogy tegye-e, ne tegye-e: tőlünk

kérdezi. B. kérdésére az angol közmondással felelünk. mely így szól: „Nők nélkül az élet két vége gyámoltalan, a közepe örömtelen.” A jó feleség jó férjet csinál, — a minnek a lehetőségeért azonban mi nem vállalunk felelősséget.

I. L. urnak — N. Károly. Levélben válaszoltam. Z. G. urnak — Megyasszó. Az életrajzot is, a népies elbeszélést is kérem. A szerkesztő nem szokott elbepajzani munkatársainak. A kr. hv.-i utazás céltalan lenne.

D. A. urnak — Homonna. Sz. dr. nagyon szívesen és mielőbb rendelkezésére fogja bocsátani a tőle kívánt adatokat.

R. J. urnak — Mikóháza K. dr.-tól nem kaptam meg azt a műfordítást. Szíves üdvözet!

Heti naptár.

Vasárnap,	július 22. Magdolna.
Hétfőn,	július 23. Apollinár.
Kedden,	július 24. Krisztina.
Szerdán,	július 25. Jakab.
Csütörtökön,	július 26. Anna.
Pénteken,	július 27. Pantáleon.
Szombaton,	július 28. Ince.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhlert Gyula.

Hirdetések.

Eladó esetleg hasznbérbe adó

1900. évi október hó 1-től a zemplénvármegyei Szalók községben egy 290 hold szántó, 4 hold kert, 139 hold rét és 82 hold legelőből (valamennyi 1200 □ öllel számítva) álló, megfelelő számú lak- és gazdasági épületekkel ellátott birtok. — Bővebb felvilágosítást ad: **Dr. Novák István** ügyvéd **Gálszécsen**.

Gyógyszerész gyakornokul

keresek: egy 6—8 gymnasiumot végzett ifjút. A kedvező feltételeket az illető szülőkkel levélben is tudatom. Ki már gyógytárban működött, előnyben részesül. Ugyanitt egy jó modoru n. okl. gyógyszerész is azonnal akceptáltatik.

Horváth Mátyás

gyógyszerész, Sárospatakon.

Épületek, ingóságok, termények

tűz- és jégkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

Honi butor raktár!

Értesítés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses tudására hozni, miszerint **Rakóczy-utca Róth Bernáth-féle házban** egy, a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett

Butorraktárt nyitottunk

hol is mindenféle stílus: ebédlő, háló, szalon stb. berendezéseket raktáron tartunk.

Kívánatra bármely e szakba vágó munkát saját ízlés szerint, valamint

mindennemű épület munkákat

üzleti berendezéseket a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb árban elvállalunk.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

tisztelettel

Büchler Ferencz és Fia.

Jutányos árak. — Pontos kiszámlát.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, lécek, továbbá:

Kapu oszlopok 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllőket: nyírfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzfát eladunk mmásanként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

A Jókai-utczában lévő volt Barthos-féle házat olesó árért eladjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

LIPIK-FÜRDŐ

SLAVONIÁBAN.

Egyetlen jód tartalmu alkalicus hőforrás (64° C.) a Kontinensen.

1898. óta a Lonjavölgyi vasut állomása (Dugosellon át) Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasut állomás. (Zónatarifa.)

Kitüntetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüssel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszabásu park, fedett sétány, kintü gyógyszállodák, pompásan berendezett fürdőépületek.

Villanyos világítás. Felülmulhatatlan hatásu kőszvény és csuszos bajoknál, iohiásnál, csontbajoknál, mindennemű hurutos bántalmaknál, valamint minden mirigy és vérbetegségeknek.

Hivatalos fürdőorvos: Dr. Szemerey Bertalan
Jód hévíz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá Edesky L. és Mattoni és Wille cégétől Budapesten.

Bővebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság Lipiken.

1039/1900. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-cikk 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1899. évi Sp. I. 784. (s. V. I. 97/1. sz. végzése következtében hivatalból képviselt Kassai ügyvédi kamara és Knöpler János javára Kántor Mihály sárospataki lakos ellen 200 és 80 korona s jár. erejéig 1900. évi március hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1350 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, szekerek stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1899. évi V. J. 97 és 144/6. számú végzése folytán 280 korona tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 30. napjától jóról 5% kamatai, 1/2 % váltódíj és eddig összesen 80 kor. 37 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Sárospatakon alperes lakásán leendő eszközlésére 1900. évi június hó 25-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzték ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az éri-tett ingóságok az 1881. évi LX. törv.-cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi július hó 5. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Tk. 3684/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stefanko Mihály végrehajtottnak Borovszki Mihály és neje végrehajtási szenedek e l. ni 300 kor. tőkekövetelés és járulékar iranti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék a gálszécsi kir. járásbíró terü-letén fekvő a cseleji 190. sz. tjkvben A. I. 1—2 so. 63/b és 64/b. hr. sz. alatt felvett és Borovszky Mihály és neje Kálnás Borbála nevén álló ingatlanra 416 korona, továbbá a cseleji 195. sz. tjkvben A. I. 1—17. sorszám alatt felvett ingatlanból Borovszki Mihályne szül. Kálnás nevén álló B. 6. alatti 1/3-ad jutalékra 580 korona kiküldetési árban az árverést elrendelve, és hogy a fentebb jelzett ingatlan az 1900. évi október hó 6. napján d. u. 3 órakor Cselej község házána meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alul is eladotni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemb. r hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi július hó 6. napján.

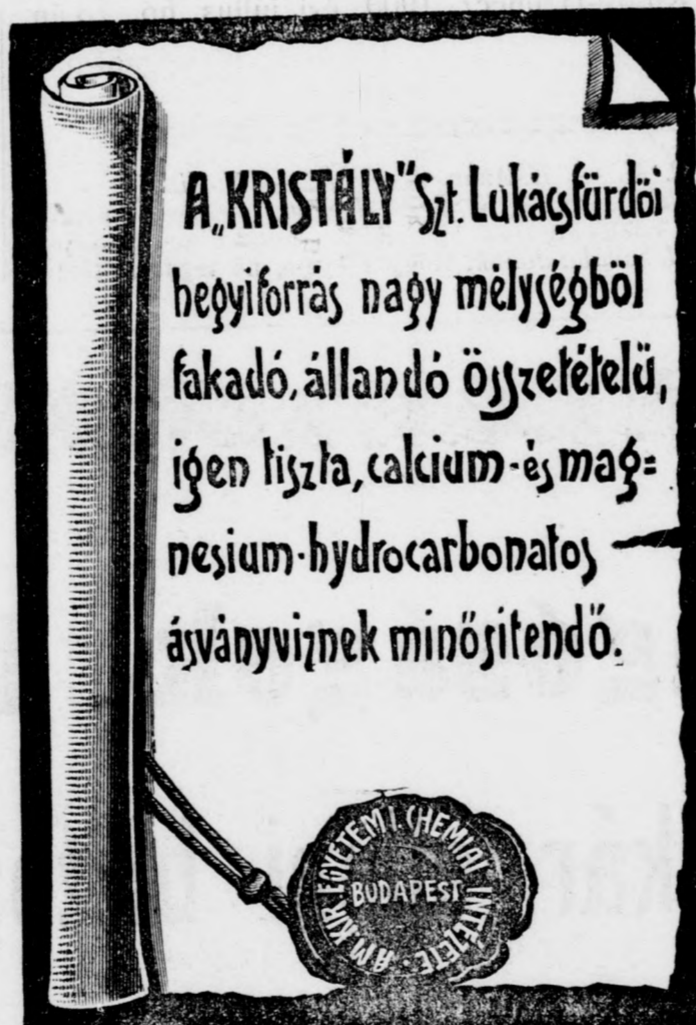
Bálint, kir. albiró

A Grosz Vilmos-féle

csődtőmegtől megvett árúk: ugymint **kézi és járgány cséplőgépek, rosták, aratógépek, fűkaszalók, konkolyozók, boronák, Sack-féle ekék, lö-gereblyék** s több más gazdasági gépek a gyári árak tetemes leszállítása mellett kaphatók

Kornstein Ignác czégnél

S.-A.-Ujhely.

Kapható S.-A.-Ujhelyben: **Veres Károly** vasuti étteremben, továbbá: **Belyna Testvérek, Nagy Ferencz és Szentgyörgyi Vilmos** kereskedéseiben.

Tk. 1580/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államincstár végrehajtottnak Bodnár Efrain és neje Foth Klára végrehajtási szenedek elleni 490 korona 78 fillér tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi kir. járásbíró) területén levő Harkány község határában fekvő a haakányi 189. számú tjkvben A. I. 1. és 11—13. sor 408/b., 1001., 1154. és 408/b—1. hr. szám alatt foglalt Bodnár Efrain és neje Foth Klára nevén álló kúrtokra az árver:st 1116 koronában ezennel megállapított kiküldetési árban elren-delte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi augusztus hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Harkány kö-zség házána meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 111 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igaz-ságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kez-hez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi május hó 8-ik napján.

Zaffiry, kir. járásbiró.

Osztálysorsjegyeket

a hatodik játék **IV-ik** osztályhoz vételre ajánl **LÓW MIHÁLY** S.-A.-Ujhely. Huzás **augusztus hó 1. és 2-án.** Vétel-sorsjegyek árai $\frac{1}{4}$ 104 kor., $\frac{1}{2}$ 52 kor., $\frac{1}{4}$ 26 kor. és $\frac{1}{8}$ 13 kor. Megújítási árak $\frac{1}{4}$ 40 kor., $\frac{1}{2}$ 20 kor., $\frac{1}{4}$ 10 kor. és $\frac{1}{8}$ 5 korona. Főnyeremény **1.000.000 egy millió korona.** — 60.000 koronás és számos melléknyeremény kifizettetett már e helyen.

Biztos

kereset

kinálkozik jó beszélőképesség-gel bíró, tisztességes szemé-lyeknek, kik állandó lakhelyü-kön az 1883. évi XXXI. törv.-cz értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával fogalkozni ki-vánnak.

„MERCUR“
vált üzleti
részvénytársaság
BUDAPEST
Arany János utca 31.

Á. 1182/1900. számhoz.

Hirdetmény.

Az V. közuti kerület kir. felügyelője az 1900. évi június hó 10-én kelt 550. számú rendeletével a miskolcz—gerenda—szvidnik határszéli állami közut 8.1—8.2. számú szakaszán lévő 6. sz. hid helyreállít-ását 2813 kor. 72 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkák kivételének biz-tositása czéljából az 1900. évi augusztus hó 2-ik napjának délelött 10 órájára alulirott kir. építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehaj-tásának elvállalására vonatkozó zárt aján-lataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figye-lembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételek-ben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5% -nak megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként meg-tekintethetők.

S.-A.-Ujhely, 1900. július hó 12-én.

M. kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Hönsch Dezső s. k.,
kir. főmérnök,

Idült légszó, tüdő, gyomor- bél- és hólyaghurutban, húgykő és fővény-kórban szenvedőknél az országSZerte páratlannak ismert és használt üdítő ital a

P A R Á D I

savanyu viz

hatalmas gyógyerővel bir, különösen ott, hol az ivóvíz rosZ, vagy ahol gerjes és járványos betegségek szoktak uralkodni, **igen ajánlható.**

Kizárólagos főraktár S.-A.-Ujhely részére

MALÁRTSIK GYÖRGY

mindennemű bel- és külföldi természetes ásványvizek raktárában, fűszer-, csemege és gyarmatáru kereskedésében.

Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület kivételes mütrágya árjegyzéke 1900. évre, alávetve bármely vegyikísérleti állomás birálatának.

Jegy	F a j	Össz. phosphor-sav	vizben oldható phosphor-sav	Ammo-niák só	50 kgr. korona
S.	I. Superfosfát	18-19	17-18		4 84 ⁵
S. I.	" " "	17-18	16-17		4 56
S. II.	" " "	16-17	15-16		4 3 ⁵
Sp.	Spodium	18-19	17-18		4 84 ⁵
Sp. I.	" " "	17-18	16-17		4 56
Sp. II.	" " "	16-17	15-16		4 3 ⁵
K. S.	Csontliset	18-19	17-18	1/4-1/2	5 08 ⁵
K. S. I.	" " "	17-18	16-17	1/4-1/2	4 72
A. S. I.	Ammoniak	11-12	10-11	3-4	5 8 ⁵
A. S. II.	" " "	11-12	10-11	2-3	5 0 ⁵
P.	Eredeti Csehországi Thomassalak	20	szavatolt 16 utr.		4 07
		17 1/2	14		3 70

A jelzett árak teljes kocsirakomány vétele mellett bérmentve Zemplénmegye bármely állomására értetendők; kisebb vételnél a s.-a.-ujhelyi állomáson levő egyesületi raktárnál értetendő mindenkor, a Superfosfatoknál készpénzfizetés esetén 3% engedménnyel vagy 6 havi (váltó) hitel Thomassalakliszt netto áru értékéből készpénzfizetés esetén 2% levonás vagy 4 havi (váltó) hitel.

Egyesületünk elnöksége Weiser Ede urat bizta meg a vármege területére mütrágya eladások eszközésével.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség tudomására hozni, hogy

guvrirozó gépem

már megjött, ezen körülményt különös figyelmébe ajánlom a t. urnők és varrónőknek.

Guvrirozni elvállalok selyem, krepp, batist, karton, szerbvászson s egyéb mindenféle női ruhaszövetet még pedig 110 centim. hosszúságig, a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá ajánlom a már évek óta fenálló férfi- és női ruhatisztító és festő-üzletemet. — Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlván mély tisztelettel vagyok

Rakovszky Sándor,
vegytisztító és kemefestő.

S.-A.-Ujhely, Beresényi-uteza 45. sz. a fozház átellenében.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör” emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott a földszinten egy **nagyszabásu butorraktárral** megnagyobbítottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kivánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig ugy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bé-beadását avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhirnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Zongoratanár.

Udvardi Szaniszló, zongoratanár Szathmárról Ujhelybe érkezett, s zongora oktatást ad ugy saját lakásán, valamint magánházaknál is. Zongora oktatásra felvesz ugy kezdőket, valamint haladókat is.

Jelentkezni lehet **Lövy Adolf** könyvkereskedésében, valamint saját lakásán (Kossuth L.-uteza dr. Szepessy ház.)

Eladó nála egy jó karban lévő rövid zongora.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a

Margit Crème,

mely vegytisztít, sem higganyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan, és zsirmentes.

— Törvényesen védve. —

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrráktát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérre, simává és üdév varázsolja.

Legkitünőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt, Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit fogpép (Zahn-pasta) 50 kr., Margit arczvíz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő ívél!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes be- küldése után küldi a készítőt:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogua- üzletben és illatször-kereskedésben. Raktár:

Kincsesy Péter és Wid- der Gyula gyógyszerészeknél

Hamisítók bíróság üldözöttek

Legjobb szépítő szer.

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Törvényileg védve!

Veritabl Lauge Christoph.

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Isztóvá teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használatban maradjanak, mivel a kellő-méretű szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfoltok és az olajfoltok sajáta, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A pallo nedves tárgyakkal feltörölhető, anélkül hogy elcsúszna fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapallo-fénymázt, szarvasbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj festékkel való a pallokat s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betölt minden foltot s rábír mázolás s; van azután

tiszta fénymás (színezetlen) új pallóra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfoltok-el mar bemázolt egészen új pallóra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék elővigyázni a csomag s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 40 éve létező gyarmányt-okt- lé utanozzak és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapallo-fénymázt feltalálója és egyedüli gyártó.
Prága, K. Berlin.

Kapható **S.-A.-Ujhelyben**: Malártsik György és Bilanovits István fűszerkereskedésekben.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tíz szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér.
Vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Vidékről postautalvánnyal vagy levélbélyegeken.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvételnek
a „ZEMPLÉN”

kiadóhivatalában

(főtér 9. szám)

és
FRISS HERCZINÉ

dohányárudájában

(Kazinczy-utca, Polgári Bank
épületében).

Bérlőknek,

Munka adóknak,

Vevőknek,

és

eladóknak,

állást keresőknek,

bérbeadóknak

és mindazoknak,

kik a nagy közönségből

keresik az érdekelt feleket

bizvást ajánlhatjuk a

„Zemplén”

vármegyei hivatalos lap

„Apró hirdetések”

rovatát.

Szakácsné

kerestetik helyben, azonnali belépésre. Czim a kiadóhivatalban.

Osztálysorsjegyek

a f. évi aug. hó 1. és 2-án tartandó húzásra kapható kiadóhivatalunkban.

ELADÓ.

15 darab száraz dongának is alkalmas kemény tölgyfa asztalosoknak igen ajánlatos. Czim a kiadóhivatalban.

Tanulónak

felvétetik egy 13-14 éves fiú **Bánóczy Kálmán** süttőiében Sátoralja-Ujhelyben (Korona-utca.)

Műfestő.

Templom, szoba és egyéb épületek festésére és tappettázására — a legmodernebb kivitelben — ajánlkózik, ugy helyben, mint vidékre

Klein Jakab

szobafestő

S.-A.-Ujhely, Papsor-utca 216. szám.

Correpetitornak

ajánlkózik a nagy szünidőre egy főgimn. jeles tanuló, kinek a tanításban nagy gyakorlata van. Előkészít pót- és magánvizsgálatra. Siker biztosítva. Cím meg tudható lapunk kiadóhivatalában.

ELADÓ

egy fali inga óra, és 2 író asztalra való villanylámpa ernetővel. Czim a kiadóhivatalban.

Allást keres

30 éves nős molnár, ki a malmászat minden szakában teljesen jártas. — Czim a kiadóhivatalban.

Egy első rangú biztosító intézet

helybeli főképviselőségénél intelligens urak és hölgyek nagy jövedelemre tehetnek szert.

Bővebb felvilágosítás szerezhető **Friss Hercziné** dohány árudájában Kazinczy-utczán, a Polgári Bank épületében.

Mütrágya bizományi raktár.

A zemplén-várm. gazdasági egyesület elnöksége gazdaközönségünk érdekében az elért mütrágyázási kísérletek példáin okulva, egy állandó bizományi raktárt állított fel. Továbbá felhatalmazta Weiser Ede kassai céget, hogy az egyesület nevében Zemplénvármegye területén üzleteket eszközöljön. — Az alábbi hirdetésben közölt egyesületi árjegyzéket ajánlja tagjainak és a községi előjáróságok figyelmébe azon odaadással, hogy a küszöbön álló áremelkedés ki kerülése végett rendelkezésüket az egyesülethez, vagy fentnevezett cégnek beküldeni sziveskedjenek. Bárminemű felvilágosítással az egyesület titkári hivatala készséggel szolgál.

Zongora

több rendbeli eladó, esetleg bérbeadó **Udvardi Szaniszló** nál S.-A.-Ujhely, Kossuth L.-utca dr. Szepessy ház.

Benczúr Testvérek cementgyára

Mogyoróskán, (Zemplénmegye, posta helyben). Készít portland és román cementet és pallólemezeket. Vasuti állomás **Örmező**.

Eladó kerékpár.

Egy 170 frtért vásárolt Chikágó kerékpár 100 frt-ért megvehető **Dr. Székely Albert** ügyvédnél S.-A.-Ujhelyben, Kazinczy-utca.

Egy kovácsműhely

teljes felszereléséhez szükséges összes **szerszámok** és **eszközök**, egy teljesen új **fúvóval** eladó

Mankovits Mihályné.

Zemplén községbeli lakosnál.

Vizsgázott gépész

azonnal állandó állást nyerhet Mogyoróskán, Benczúr testvérek cement-gyárában.

Segédjegyző

folyó évi augusztus esetleg szeptember 1-től hasonló minőségű alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Egy tanuló

felvétetik **Hericz Sándor** kocsigyártó és czé. festőnél S.-A.-Ujhely.

Elveszett

egy ezüst óra az új utcában, a megtaláló kéretik azt **Grünberger J.** órást (S.-A.-Ujhely, főutca) üzletében kézbesíteni, hol illő jutalomban részesül.

Butor

alig használt, kerestetik megvételre, bőrhuzatos butorok előnyben részesíttetnek. Czim a kiadóhivatalban.

ELADÓ

egy használt függő lámpa, ára 3 forint, hol megmondja a kiadóhivatal.

TANULÓ.

Egy jó házból való ifjú tanuló felvétetik a „Zemplén” nyomdájában.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas közvetítői lesznek ezen az üzletkötéseknek s kiszámíthatatlan gyakorlati haszna lesz ennek a rovatnak a közönség minden rétegére, ha egyszer hozzá szokik ehhez a legolcsóbb és legeredményesebb közlekedési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy a közönség gyorsan megkedvelje s s mentől sürbben vegye igénybe a

„ZEMPLÉN”

teljes címmel ellátott apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt” szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő különlegességekben.

Egyedüli raktára:

urak, hölgyek és gyermekek számára, a mai korban legszebb és legezteszerűbb viseletű

Triumph (Győzelmi) és Victória cipőknek,

valamint a valódi, legjobb anyagból készült

Kneip Sandaloknak.

A legizlésesebb

séta- és táncz-czipők

minden színben.

Elismert legjobb crémek és festékek Sevro és szines czipőkhöz.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb áruig.

ICH DIEN

Csak ezzel a törvényesen bejegyzett védőjeggyel valódi.

LONDON, Chief Office S.W. 45 Brixton Road.

Főraktárak:

Burmán, Angol India.

Agén. Zágráb.

Algier.

Amsterdam.

H. Sanders, Rokin 8.

Basel.

Szt. János gyógtár, W. Kratz.

Belgrád.

Nikola A. Delini, gyógtár Mihály fejedelemhez.

Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C.

Bologna.

Bruxelles.

Pharmacie Ch. Delacroix & Co.

Budapest.

Török J.

Dr. Egger L. és J.

Cairo.

Cöln a. Rh., Noris.

Debreccen.

Elch. Luxemburg.

Schmidt P.

gyógyász.

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényesen bejegyzett „apáca”-védőjeggyel van ellátva. Főművelhetetlen szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbáüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.

Szűjtelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcseknek nevezik)

utólréhetetlen szívó erejű és gyógyíthatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyított meg. Antiszeptikus és gyógyíthatásu mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátüveg bérmentre 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőccsöket s más effeleket.

Cím: **A. Thierry, gyógtörtár és gyár a Védőangyalhoz,**

Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Issigeac, Dordogne, Kopenhága, fabrikén Iarna. Milánó, A. Bertoloni. Malmö, Sevrice, Apot. Lejonet.

Nantes, Pharmacie C. Fredet.

Nápoly, Palermo.

Páris, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Daproy, 11, Rue des Francs Bourgeois.

Prága, Róma, Agenzia del Policlínico.

Roubaix, Pharmacie F. Gerath.

Sarajewo, Szegec.

Temesvár.

Trieszt, Velence.

Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvényesen bejegyzett védőjeggyel valódi.

57474

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KAROLY

Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)

Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója

E homlokzat-festékek, melyek mészből folódnak, száraz állapotban, poralakban és 4 különböző mintában kilóként 10 krtól felfelé szállíthatnak és ami a festők szűrtisztaságát illeti azonos az **olajfestékekkel.**

Mintakártya, ugysz után használati kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.